

Relevance cílů udržitelného rozvoje pro ČR – vnější dimenze

Pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR vypracovali Ondřej Horký-Hlucháň s poděkováním Miroslavu Nožinovi (Ústav mezinárodních vztahů, v.v.i.), a Petr Lebeda, Vendula Menšíková (Ženatá) s poděkováním Ondřeji Kopečnému a Kláře Sutlovičové (Glopolis o.p.s.), 31. červenec 2017.

Metodologická poznámka: Tato analýza se zaměřuje na podcíle udržitelného rozvoje s relevancí pro vnější politiky České republiky. Výběr podcílů vychází ze zadání objednatele a doplňuje ho analýza relevance podcílů 16.3 a 16.6 a 17.14 navíc identifikovaných autorským týmem ve světle *Strategického rámce Česká republika 2030*. Tento text je třeba proto chápat jako komplementární k *Analýze relevance Cílů udržitelného rozvoje pro Českou republiku (3. pracovní verze)*, kterou vypracovalo Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy (COŽP UK) a která se zaměřovala především na relevanci podcílů pro vnitřní politiky České republiky. Tento text nicméně z analýzy COŽP UP převzal, aktualizoval a doplnil vybrané pasáže s relevancí pro vnější politiky ČR a naopak ponechal pasáže s relevancí pouze pro politiky domácí. Vzhledem k hodnocení vnější a nikoli vnitřní relevance podcílů se proto také může lišit chápání míry aplikovatelnosti v ČR, dosažení cíle, identifikované resortní resp. institucionální kompetence a zaměření analytického komentáře. Případné odlišné hlavičky tabulek podcílů oproti analýze COŽP UK jsou proto přirozeným důsledkem analýzy vnějšího rozměru. Kritéria hodnocení pro vnější rozměr politik České republiky jsou následovná:

- **Aplikovatelnost v ČR:** Vzhledem k tomu, že Česká republika přijala Agendu 2030 a s nimi spojené Cíle udržitelného rozvoje jako celek a že globální cíle i jejich podcíle byly zvoleny právě proto, že jsou globálně relevantní, aplikovatelností v ČR zde myslíme aplikovatelností pro její vnější politiky (a nejen politiku zahraniční), ve výjimečných a zjevných případech i vnitřní politiky s dopadem v zahraničí. Komplexní analýza nezamýšlených dopadů vnitřních politik ve vztahu ke všem podcílům totiž spadá pod novou agendu koherence politik pro udržitelný rozvoj v souladu s plněním podcíle 17.14). Vzhledem k tomu, že kapacity České republiky jako země představující pouze 0,14 % světové populace a 0,35 % hrubého světového produktu v paritě kupní síly jsou omezené, hodnocení bere v potaz dosavadní existenci nástrojů na bilaterální, unijní i multilaterální úrovni pro podporu daného podcíle globálně. Týká se to zejména finančních kapacit pro smysluplnou podporu podcíle v rámci dvoustranné rozvojové spolupráce, kde šíře cílů vstupuje v konflikt s požadavkem na volbu priorit a větší dopad. Tam, zaměření unijních či globálních politik ovlivňující daný podcíl Česká republika může ovlivnit zapojením do stávajících rozhodovacích procesů, považujeme podcíl za aplikovatelný („ano“). Pro hraniční případy, kdy daný podcíl může Česká republika ovlivnit např. pouze ovlivňováním zaměření jedné mezinárodní organizace, jsme doplnili hodnocení „částečně“. Tam, kde není realistické vybudování domácích kapacit pro smysluplný příspěvek k plnění podcíle do roku 2030, platí hodnocení „ne“.
- **Dosažení cíle:** Obdobně jako s aplikovatelností byly z globálního hlediska všechny cíle a podcíle zvoleny právě proto, že nejsou naplněny. Zde tedy opět hodnotíme spíše úsilí České republiky pro jejich naplňování v zahraničí. V případě, že lze podloženě

konstatovat, že Česká republika podniká významné a systémové kroky k jeho naplnění (např. jej politicky silně podporuje na mezinárodních fórech, alokuje jim vyšší kapacity nebo již využívá dostupných bilaterálních nástrojů), je hodnocen jako „částečně“ dosažen. Hodnocení částečně je možno lépe chápat jako hodnocení „na dobré cestě“ (*on track*) používané při průběžném plnění Rozvojových cílů tisíciletí. V případě, že Česká republika nepodniká žádné, či pouze dílčí kroky (např. realizaci ojedinělých projektů či vyjádřením jednorázové politické podpory), je dosažení daného podcíle hodnoceno jako „nedosažen“. Vzhledem k formulaci podcílů formou posílení činnosti či zvýšení intenzity úsilí k jejich naplňování a vzhledem k tomu, že jsme na začátku teprve patnáctiletého referenčního období platnosti globálních cílů je zcela přirozené, že naprostá většina českých příspěvků k plnění podcílů je hodnoceno jako „nedosažen“ bez ohledu na to, zda Česká republika něco v dané oblasti již podniká. Výjimku mohou tvořit pouze podcíle, které stanovují jednoznačně kvalitativně či kvantitativně stanovený cíl pro země globálního Severu v roce 2030 (jako např. podíl oficiální rozvojové pomoci na produktu). Převládající hodnocení „nedosažen“ nelze proto jednoduše chápat jako morálně zabarvené hodnocení politické podpory České republiky Agendě 2030 či dokonce kritiku činnosti jednotlivých aktérů české zahraniční politiky.

- *Kompetence:* Zde uvedený výčet obsahuje identifikované orgány státní správy či další instituce, jichž se daná agenda vnějšího působení České republiky týká. Prve uvedený orgán zde většinou má či by měl mít obsahově vůdčí či koordinační roli, ale pro dosažení českého příspěvku k podcílům musejí svůj vliv na vnější působení České republiky reflektovat ve své činnosti všechny identifikované orgány či instituce.
- *Analytický komentář:* Předložená analýza relevance mapuje, jakým způsobem se Česká republika vztahuje k naplňování Cílů udržitelného rozvoje za svými hranicemi. U jednotlivých podcílů popisuje a analyzuje hlavní nástroje, které jsou v bilaterální, unijní a multilaterální rovině české vládě dostupné a hodnotí, do jaké míry je Česká republika ve svých vnějších politikách a zejména v zahraniční politice využívá ve prospěch naplnění vybraných cílů. V souladu s důrazem, který mezinárodní společenství v Agendě 2030 klade na soudržnost nejen vnějších, ale také vnitřních politik pro udržitelný rozvoj, se analytické komentáře věnují také opatřením na národní, resp. unijní úrovni, která mají nezanedbatelný dopad na plnění podcílů. Jejich zahrnutí bylo vedeno mírou tematické relevance vůči danému podcíli a mírou dopadu na naplňování Agendy 2030, ale také dostupností znalostí o těchto dopadech. Analýza tedy nenahrazuje samostatnou analýzu vnějšího rozměru soudržnosti politik pro udržitelný rozvoj. Z obdobného důvodu dostupnosti současných znalostí o problematice nelze také z délky analýzy usuzovat o relevanci jednotlivého podcíle. Vzhledem k tomu, že koordinační selhání je konstantní vlastnost mezinárodní spolupráce na globální úrovni, analýza se snaží o explicitní vyjádření případných konfliktů (*trade-offs*) mezi krátkodobými zájmy České republiky a dlouhodobými zájmy mezinárodního společenství v plnění Agendy 2030. Stejně tak se ale snaží zaměřovat i na synergie v plnění podcílů (*win-win*).

Tato verze aktualizuje pracovní verzi autorského týmu z 31. května 2017 a reflektuje připomínky a komentáře vzešlé z neformálního vnitřního připomínkového řízení Ministerstva zahraničních věcí. Nereflektuje tedy případné připomínky dalších identifikovaných orgánů a institucí. Konečná odpovědnost za správnost a hodnocení leží ovšem na autorském týmu. Text neprošel odbornou jazykovou korekturou.

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
1.a Zajistit výraznou mobilizaci prostředků z různých zdrojů, mimo jiné i dokonalejší rozvojovou spoluprací, a zajistit tak přiměřené a předvídatelné prostředky pro rozvojové země – zejména nejméně rozvinuté – na zavádění programů a politik na odstranění chudoby ve všech jejích formách	NE	NEHODNOCEN	
Analytický komentář Tento podcíl se podle upřesněné interpretace ve světle oficiálních indikátorů globálních cílů (UNSD, 2017) týká výhradně zemí rozvojových a zejména nejméně rozvinutých a jejich schopnosti mobilizovat zdroje pro vlastní politiky snižování chudoby. Schopnost ČR podporovat rozvojové země v mobilizaci veřejných zdrojů je pokryta podcíli 17.1 (zvýšení daňových příjmů vlád), 17.2 (oficiální rozvojová pomoc) a ze soukromých zdrojů podcílem 17.3 (zejména přímé zahraniční investice a remittance).			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
3.c Podstatně zvýšit financování zdravotnictví a nábor, rozvoj, školení a retence pracovníků ve zdravotnictví v rozvojových zemích, zejména v těch nejméně rozvinutých a v malých ostrovních rozvojových státech	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZd, MZV, MV
Analytický komentář V bilaterální rovině ČR podporuje rozvoj zdravotnictví v rozvojových zemích zejména jakožto součást sektorové priority „Sociální rozvoj“ v rámci dvoustranné ZRS (v gesci MZV) a v rámci nově stálého programu Medevac (v gesci MV). Tyto aktivity byly v roce 2015 podpořeny 29 a 32 mil. Kč (přičemž v r. 2016 rozpočet Medevacu narostl na 60 mil. Kč). Podpora zdravotnictví v rámci bilaterální ZRS trpí vysokou sektorovou roztržičností a také vysokou roztržičností mezi podpořenými státy (v r. 2015 byla částka 29 mil. Kč rozdělena mezi šest zemí). Těžiště programu Medevac se od svého vzniku posunulo – od zdravotně humanitárních evakuací osob na léčení do ČR (od r. 1993), mimo jiné směrem k efektivnějšímu a systémovějšímu poskytování odborných stáží lékařům a lékařkám z oblastí postižených humanitární krizí v ČR (od r. 2015) a poskytování peněžních darů do zahraničí na podporu a rozvoj infrastruktury v třetích zemích (od r. 2016). Flexibilita tohoto nástroje je vykoupena nižším standardem koncepčnosti a transparentnosti (zejména z hlediska výběru podpořených zemí), než je u jiných nástrojů jako např. humanitární pomoci v gesci MZV obvyklé. Nastavení obou těchto nástrojů se vyznačuje jak vnitřní roztržičností (z hlediska zaměření jednotlivých projektů), tak vzájemnou roztržičností, která se vyznačuje absencí vzájemné, formálně ukotvené koordinace zaměření obou programů. Cenou jsou promarněné synergie mezi nástroji (projekty Medevacu např. míří mimo prioritní země české bilaterální ZRS). Obecně zůstává velkou výzvou nízký objem finanční podpory této oblasti ze strany ČR a otázka, jak podpořit systémovější proměnu, která by posílila dlouhodobou udržitelnost zdravotnických systémů v rozvojových zemích. Z hlediska dlouhodobé veřejné podpory financování zdravotnictví v rozvojových zemích lze nicméně zdůraznit lepší PR a mediální ohlas Medevacu ve srovnání s projekty České rozvojové agentury. Konkrétně s ohledem na téma retence zdravotnických pracovníků v rozvojových zemích lze konstatovat, že zaměstnávání cizinců v českém zdravotnictví roste (cca 9 % v případě lékařů a lékařek, a necelá 2 % v případě zdravotních sester). Téměř dva tisíce z těchto lékařů a lékařek jsou ale ze Slovenska, za nimiž následují lékaři a lékařky z Ukrajiny, Ruska, Běloruska a Polska; u sester jsou hlavní země původu podobné. Ačkoliv migrace zdravotníků do zemí OECD nabírá na síle (od r. 2004 60% nárůst), ČR je tak zemí nejen s nejmenším poměrem cizinců (jejich počet ale také vzrůstá), ale zároveň s nízkým počtem zaměstnanců z rozvojových zemí. Vzhledem k rostoucímu nedostatku pracovníků v českém zdravotnictví nicméně lze výhledově předpokládat politický tlak na širší zaměstnávání			

	zahraničních pracovníků v českém zdravotnictví prostřednictvím náborové politiky. Zejména pokud by se tyto snahy soustředily na přijímání pracovníků z rozvojových států, bylo by třeba vzít v potaz potřebu jejich retence v rozvojových zemích a případně podpořit iniciativy, které by toto zohledňovaly na unijní úrovni. Ministerstvo zdravotnictví podle dostupných informací např. připravuje projekt integrace cizinců do českého zdravotnictví (<i>Strategie migrační politiky ČR z roku 2015</i> s tímto naopak explicitně nepočítá). Nastavení takových politik (a jejich koherenci s udržitelným rozvojem, viz podcíl 17.14) je potřeba pečlivě zvážit nejen z hlediska jejich dopadu na ČR a české zdravotnictví, ale také z hlediska jejich dopadu na země vysílající (udržitelnost zdravotnického systému) a na potenciální migranty samotné a jejich rodiny. Zvláště v souvislosti s kvalifikovanějšími pracovníky, např. bývalými vládními stipendisty (viz analýza podcíle 4.b) je potřeba řešit negativní dopady odlivu mozků (<i>brain drain</i>) zejména na rozvojové země. Na druhou stranu, pozitivní rozvojové dopady remitencí dle současných závěrů odborné literatury mohou převážet (je třeba ale zvážit dopady např. na příjmové nerovnosti ve vysílající zemi, apod.). Tyto aspekty je třeba zohlednit jak v politikách na národní úrovni, tak ve vyjednáváních ČR na unijní úrovni (např. v případě tzv. integračních tendencí v oblasti imigrace, např. v případě tzv. modrých karet pro vysoce kvalifikované pracovníky – ty byly ze strany rozvojových zemí kritizovány právě z hlediska dopadu na zdravotnictví, přičemž a unijní úrovni je tato problematika patrně – alespoň prozatím – vzhledem k trendům v západní Evropě mnohem relevantnější než v ČR). Výsledný dopad na plnění podcíle záleží zejména na zemi původu a míře kvalifikace, a proto je vždy nutná <i>ad hoc</i> analýza jednotlivých opatření. Jakkoli podcíl hovoří o „podstatném zvýšení financování“, hodnocení dosažení cíle „částečně“ reflektuje především navýšení programu MEDEVAC. Velký prostor pro pozitivní ovlivňování plnění podcíle (<i>spill-over</i>) představují také aktivity České republiky ve zlepšování dobré správy věcí veřejných (zejm. 16.6).
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
4.b Do roku 2020 výrazně na celém světě rozšířit počet stipendií pro studenty z rozvojových zemí – zejména těch nejméně rozvinutých, malých ostrovních rozvojových a afrických států – pro zápis do vysokoškolského vzdělávání, učňovské přípravy a vzdělávacích programů v informačních a komunikačních technologiích, technologických, stavebních a vědeckých oborech v rozvinutých i rozvojových státech	ANO	NEDOSAZEN	MZV, MŠMT, MZd
Analytický komentář Vláda ČR nabízí v rámci programu zahraniční rozvojové spolupráce cizincům z rozvojových zemí stipendia k podpoře studia na veřejných vysokých školách v ČR. Poskytování stipendií se řídí Strategií poskytování vládních stipendií pro studenty z rozvojových zemí na období 2013–2018 (MZV, 2012). Návrh výše objemu prostředků je každoročně předkládán vládě ČR ke schválení v rámci materiálu Plán zahraniční rozvojové spolupráce. Prostředky jsou pro příslušný rok zahrnuty do rozpočtové kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva zdravotnictví v položce Zahraniční rozvojová spolupráce/Program vládních stipendií. Prozatím se systematicky udílená stipendia týkají pouze terciárního vzdělávání. Celkem bylo v roce 2016 na studium a stipendia pro studenty z rozvojových zemí čerpáno 108,11 mil. Kč. Vedle toho jsou každoročně alokovány 3 mil. Kč na související zdravotní služby pro tyto studenty, které má v gesci Ministerstvo zdravotnictví (tato nestandardní úprava supluje absenci běžného zdravotního pojištění stipendistů). V roce 2016 v ČR studovalo 562 stipendistů a stipendistek z cca 53 zemí, přihlášek ke studiu podalo 18.324 zájemců a zájemkyň, a již z titulu svého relativně velkého rozsahu a nákladnosti odpovídající cca pětině projektové bilaterální rozvojové spolupráce proto je program relevantní z hlediska naplňování globálních cílů (MZV, 2017). Program se nicméně potýká s dlouhodobými závažnými problémy efektivnosti (Ústav mezinárodních vztahů, 2011), které nebyly výrazně zohledněny ani ve tvorbě poslední strategie na léta 2012-2018. Konkrétně v roce 2016 ukončilo studium řádně jen 39 % studentů a studentek, dalších 38 % si je prodloužilo, nejsou však dostupné informace o jejich budoucí úspěšnosti. V rámci programu neprobíhá žádný monitoring návratnosti do země původu. Cestou k rozšíření počtu stipendií je pro ČR spíše důraz na efektivnost a přednostní výběr studentů a studentek s lepším právním zajištěním návratu (stipendisté přestanou být sledováni po ukončení vyplácení stipendia bez ohledu na pokračování studia na vlastní náklady), s lepšími předpoklady pro uplatnění v zemi původu, na výběr angličtiny či jiného světového jazyka místo češtiny (v roce 2016 v češtině studovalo celých 68 % nových stipendistů a stipendistek) a současný důraz na kratší formy studia, navíc bez ročního jazykového kurzu češtiny kvůli vyšším nákladům cizojazyčného studia. Vzhledem riziku odlivu mozků (<i>brain drain</i>) i uplatněním v jiné oblasti (<i>brain waste</i>) je zvláště třeba nutné zajistit soudržnost s podcílem 3.c týkajícího se zadržování zdravotnických pracovníků z rozvojových zemí, a to zejména těch z nejméně rozvinutých zemí přímo na místě. To je vzhledem k sedmileté délce studia lékařství včetně ročního jazykového kurzu v českém jazyce, což je nejčastější forma vzdělávání v oblasti zdravotnictví, a k následnému riziku			

	hlubší integrace v ČR, velmi obtížné. Celkově je z hlediska plnění Cílů udržitelného rozvoje třeba s výhledem nové strategie poskytování stipendií po roce 2018 důsledně vyhodnotit efektivnost a zvážit, zda je vhodnější podpořit jednotlivé osoby-studenty v České republice v relativně dobré kvalitě, anebo podporovat podcíl 4.c resp. 9.5 formou multiplikačního efektu šíření vzdělání vyučujícími přímo v rozvojových zemích, a tak podpořit mnohem více studentů a studentek za méně peněz. Zvláštní zaměření na oblast informačních technologií aj. není nutné zohledňovat přímo, nejedná se o českou komparativní výhodu. Velký smysl by naopak mělo zvýšit nabídku výukových programů v angličtině právě v technických oborech, jež jsou zvláště závislé na dalším využití terminologie – znalost českého názvosloví je pro absolventy nadbytečná ba zatěžující. Kvůli vyššímu riziku „odlivu mozků“ u mladších studentů je podporu učňovské přípravy vhodnější řešit v sektoru školství v rámci ZRS, a to přímo na místě (viz podcíl 4.c). Příprava anglických programů nejen pro zahraniční, ale i pro domácí studující představuje <i>win-win</i> situaci z hlediska domácího naplňování podcílů 9. cíle (viz soudržnost politik pro udržitelný rozvoj). Z hlediska vykazování je jediným indikátorem podcíle objem oficiální rozvojové pomoci (ODA) na stipendia, a proto je počítat třeba s tím, že kvalitativní zlepšení či nárůst celkového počtu stipendií snížením jejich délky na vykazování neprojeví. Plánovaný nárůst ODA do této oblasti však bez vyřešení stávajících problémů nemá smysl. Hodnocení „nedosažen“ odpovídá požadavku podcíle na „výrazné rozšíření“ (střednědobý výhled předpokládá nárůst z roku 2018 na rok 2019 pouze o 2,7 % a z roku 2019 na 2020 stagnaci rozpočtu).
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	
4.c Do roku 2030 výrazně zvýšit počty kvalifikovaných učitelů, a to i prostřednictvím mezinárodní spolupráce pro vzdělávání učitelů v rozvojových zemích, zejména těch nejméně rozvinutých, a malých ostrovních rozvojových státech	ANO	NEDOSAŽEN	MZV, MŠMT
Analytický komentář Podle indikátorů se týká pouze primárního a sekundárního, nikoli však terciárního vzdělávání (UNSD, 2017). Na dvoustranné úrovni je podcíl relevantní především pro zahraniční rozvojovou spolupráci, v jejímž rámci tvoří zaměření na vyučující sekundárního stupně většinu z finanční alokace na sektor vzdělávání – v roce 2016 ve výši 27 mil. Kč (ČRA, 2017). Navíc je pozitivní, že mezi přijímací země patřily Etiopie, Afghánistán a Zambie, tedy výhradně nejméně rozvinuté země (v rámci mimořádné rozvojové pomoci poskytované Ukrajině jsou podporovány pouze vysoké školy a univerzity). Většinou se jedná o komplexnější rozvojové projekty zahrnující i technické vybavení, ale kde vzdělávání učitelů tvoří nezanedbatelnou součást projektů České rozvojové agentury (ČRA) a navíc se zaměřuje na prioritní oblasti udržitelného rozvoje (zemědělství v různých provinciích Afghánistánu, zdravotnictví resp. porodnictví v Zambii v okresech Mongu, Limulunga a Nkeyema, vodohospodářství v Etiopii v regionu SNNPR). Přes nízkou, či dokonce z globálního hlediska zanedbatelnou roční alokaci ve výši cca 1. mil. eur lze tuto oblast proto považovat za příklad dobré praxe s prostorem pro rozšíření a replikaci aktivit v případě navýšení oficiální rozvojové pomoci (ODA) do nejméně rozvinutých zemích světa. Naopak vzhledem k objemu prostředků není vhodné třístit zaměření rozšířením na primární vzdělávání, které může ČR podporovat prostřednictvím nástrojů Evropské unie jak sektorovou, tak i přímou rozpočtovou podporou. V současné době je tato rozvojová spolupráce realizovaná zejména českými nevládními neziskovými organizacemi a vysokými školami, z hlediska Agendy 2030 by bylo dobré spolupráci výhledově posunout na přímou spolupráci partnerských institucí – zejména středních škol a učilišť, podobně jako to je u programu Vysílání učitelů ČRA, neboť spolupráce mezi srovnatelnými parterry obvykle vede k vyšší udržitelnosti spolupráce. Kromě nástrojů rozvojové spolupráce EU s důrazem na regiony, kde má ČR přidanou hodnotu (západní Balkán, východní partnerství) stojí také za zvážení další využití podpory vzdělávání vyučujících v rámci nástrojů celoživotního vzdělávání LLP/Erasmus. Na mnohostranné úrovni je podcíl relevantní vzhledem k členství ČR v příslušných mezinárodních organizacích (zejména UNESCO). Vzhledem k tomu, že většina podcílů týkajících se vzdělávání v rámci cílů 4 a 9 je zaměřeno technicky, ČR by měla dbát na svoji průřezovou prioritu cíle 16 a podporovat i humanitní obory (k tomu lze využít např. zkušeností NNO z projektů multikulturního vzdělávání v Bosně a Hercegovině).			

	či vzdělávání zaměřeného na demokratickou deliberaci na středních školách v Gruzii, podpořené v rámci projektů transformační spolupráce (TRANS), případně využít zkušenosti z mimořádné pomoci Ukrajině. Jakkoli objem české rozvojové pomoci pro nejméně rozvinuté země je zanedbatelný, MZV může využít otázku zaměření posilování primárního a sekundárního vzdělání jako součást politického dialogu (myšleno oproti investicím do sektorů s omezenými přínosy z hlediska Agendy 2030). Negativní hodnocení dosažení cíle odpovídá formulaci podcíle „výrazného zvýšení“, přičemž dosavadní změny v této oblasti zatím zásadnějšímu posílení aktivit nenasvědčují.
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
5.1 Celosvětově skoncovat se všemi formami diskriminace žen a dívek	ANO	ČÁSTEČNĚ	Vláda ČR, MPSV, MZV, MZd
Analytický komentář Indikátorem podcíle ve vnější dimenzi je, zda „existují právní rámce pro prosazování, vynucování a sledování rovnosti a nediskriminace na základě pohlaví“ (UNSD, 2017). To je i v souladu s <i>Koncepcí zahraniční politiky ČR</i>, podle které „ČR bude rovněž usilovat o celosvětové posílení postavení žen ve společnosti. Ačkoli tato podpora bude zpravidla součástí obecné podpory lidských práv, bude se ČR touto agendou aktivněji profilovat v rámci OSN, neboť ji pokládá za závažný celosvětový problém, který nelze redukovat na otázky lidskoprávní či rozvojové. ČR se zvláště zaměří na otázky spojené s účastí žen na veřejném životě.“ (MZV, 2015a). V současné době je multilaterální úroveň také jedinou relevantní (i díky dobrovolnému příspěvku odpovídající mezinárodní organizaci UN WOMEN), neboť povědomí o prosazování genderové rovnosti na bilaterální úrovni je nízké nejen v české zahraniční službě, ale také v zahraniční rozvojové spolupráci, neboť dosavadní <i>Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce České republiky na léta 2010 - 2017</i> svoji genderovou dimenzi omezuje jako součást lidskoprávní agendy v rámci průřezové priority. Pro danou oblast ve vnějším působení doposud neexistuje komplexní rozpracování konkrétních opatření, a to zejména v činnosti České rozvojové agentury (což by měl napravit projekt Operačního programu zaměstnanost od října 2017). Ve vztahu k <i>Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2016–2020</i> je zřejmé, že se jedná o téma, které spadá pod kompetenci vnější zahraniční i vnitřní lidskoprávní politiky, situace žen a dívek v zahraničí však absentuje jak na agendě Rady vlády pro lidská práva, tak i Rady pro zahraniční rozvojovou spolupráci a představuje velkou výzvu pro koordinaci. Přes pozitivní prosazování tématu sexuálních a reprodukčních práv také genderová tematika také není silnou stránkou pozic a vstupů ČR ve formování vnějších politik EU průřezově v dalších oblastech. Česká republika se navíc potýká v této oblasti s omezenou legitimitou kvůli velmi nízkému zastoupení žen v politice a špatnému zastoupení v hospodářství včetně vysoké platové diskriminace (Česká ženská lobby, 2016). Podle ukazatele Global Gender Gap se nachází až na 77. pozici (WEF, 2016). Z hlediska soudržnosti politik je proto klíčové zejména posilovat kapacity v této oblasti na domácí úrovni a výhledově využít bilaterálních, unijních a multilaterálních kanálů a zejména TRANS či sektoru státní správy a Vysílání expertů ČRA pro prosazování této agendy v zahraničí. Nicméně větší prostor se zatím nabízí spíše nepřímo v souladu se zahraničněpolitickou koncepcí v lidskoprávní oblasti. V této souvislosti je možné jako specifickou oblast, kterou z důvodů odporu řady zemí SDGs nepostihují, zmínit otázku LGBT+ menšin v souladu s <i>Koncepcí podpory lidských práv a transformační spolupráce</i>, jejichž praktická diskriminace např. v přístupu k léčbě HIV/AIDS a sociálním a zdravotním službám obecně má specifické aspekty udržitelného rozvoje (MZV, 2015b).			

	Obecněji se na této prioritě podílí Česká republika i dobrovolnými příspěvky UNAIDS.
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
6.a Do roku 2030 rozšířit mezinárodní spolupráci a podporu budování kapacit v rozvojových zemích v rámci programů a činností souvisejících s vodou a sanitačními zařízeními zahrnující zadržování, odsolování a efektivní využívání vody, čištění odpadních vod a využívání technologií pro recyklaci a opětovné využívání vody	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZV, MŽP, TAČR
Analytický komentář Na dvoustranné úrovni je sektor vody a sanitační velmi relevantní v zahraniční rozvojové spolupráci, neboť patří mezi její největší priority. V rozpočtu České rozvojové agentury v roce 2016 tvořil s 22 % a 82 mil. Kč její nedůležitější aktivity v partnerských zemích, a to jak v zemích středního příjmu (Bosna a Hercegovina, Moldavsko, Mongolsko, Kosovo a Srbsko), tak i v těch nejhudších (Etiopie) (ČRA, 2017). Česká republika se zaměřuje především na dodávku zařízení pro distribuci pitné či čištění odpadové vody realizovanou soukromým sektorem spíše než na úrovni přenosu know-how. Jako výjimky existují však i projekty, které se např. v Moldavsku zaměřují na využití transformační zkušenosti resp. na přenos zkušeností z přístupového procesu Česka do EU v harmonizaci unijních předpisů. ČR by se mohla zaměřit spíše na podobné projekty s multiplikačním efektem než jednorázové, a to zejména v zemích středního příjmu, kde by měla spolupráce v dodávce technologií a zařízení probíhat spíše na komerční bázi. Komerční návaznost a udržitelnost projektů dodávek se v praxi zatím ukázala jako spíše nízká, s výjimkami zakázek získaných od jiných dárců. Klíčové je, že i indikátor podcíle dává důraz pouze na oficiální rozvojovou spolupráci v této oblasti, jež je „částí vládou koordinovaného finančního plánu“ (UNSD, 2017), což reflektuje obecnou zkušenost, že zásadního posunu v přístupu k infrastruktuře nelze dosáhnout v rámci samostatného úsilí donorů, ale výhradně koncentrovanou aktivitou místních vlád – toto vědomí by mělo předurčovat české pozice na unijní a na multilaterální úrovni. Specifickou zkušenost představuje také smíšená zkušenost ČR s privatizací vodovodní a kanalizační infrastruktury. Jako další pole pro přenos zkušeností, např. v rámci programu vysílání expertů ČRA se jeví současný dotační program Dešťovka pro rekuperaci vody s možností uplatnění především na Západním Balkáně a ve východním sousedství EU. Z hlediska koherence politik (viz podcíl 17.14) by také bylo vhodné rozšířit know-how současných firem o aplikovaný výzkum Technologické agentury ČR za účelem levných, robustních a zároveň účinných technologických zařízení vhodných k výrobě přímo v rozvojových zemích, např. na bázi podpory programu ČRA pro studie proveditelnosti a další aktivity „B2B“.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
7.b Do roku 2030 rozšířit infrastrukturu a vylepšit technologie pro dodávky moderních a udržitelných energetických služeb pro všechny v rozvojových zemích, zejména v nejméně rozvinutých a malých ostrovních rozvojových státech	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZV, MPO, TAČR
Analytický komentář Velmi relevantní téma „podpory udržitelných zdrojů energie v lokálním měřítku“ bylo dokonce prioritou českého předsednictví v Radě EU v 1. pololetí roku 2009 s určitým pozitivním dopadem na vnější politiky EU (Glopolis, 2009). Ačkoli koncept Strategie ZRS 2018-2030 počítá se „zajišťováním přístupu k cenově dostupným, spolehlivým a udržitelným zdrojům energie směrem k technicky moderní a energeticky soběstačné partnerské zemi“ v rámci priority Ekonomická transformace a růst, aktivity v této oblasti dnes představují jen 11 %, tj. 40 milionů z rozpočtu České rozvojové agentury v roce 2016 (ČRA, 2017). Se zaměřením spíše na země středního příjmu s výjimkou Kambodži se projekty uskutečnily v Bosně a Hercegovině, Mongolsku, Palestině a Srbsku s tím, že mezi hlavní témata patřilo především využívání alternativních energetických zdrojů, jako jsou solární systémy pro ohřev vody, bioplyn nebo kotle na biomasu, využití geotermální energie a dále zvyšování energetické účinnosti pomocí modernizace stávajících energetických systémů. Energetika je vedle zemědělství také jedním z hlavních poptávaných témat v Programu rozvojového partnerství pro soukromý sektor (tzv. B2B). Podobně jako u podcíle 6.a je klíčová návaznost od jednotlivých dodávek k sektorovému přístupu, komerční využití technologií vhodných pro rozvojové země za podpory výzkumu a vývoje a využití transformačních zkušeností. To se ovšem neobejde bez výrazného navýšení oficiální rozvojové spolupráce (ODA) již proto, že Česká republika nepatří v rámci EU mezi země s progresivním nástupem udržitelné energetiky zaměřené na místní soběstačnost ani lídryni v efektivních formách její veřejné podpory, a proto podcíl představuje vhodné téma pro koherenci politik, neboť vládní energetická koncepce je v kompetenci MPO. Z hlediska charakteru sektoru stojí za zmínku, že na rozdíl od sektoru vody a sanitační, kde je ukazatelem podcíle právě ODA, u tohoto podcíle to jsou přímé zahraniční investice. To otevírá možnosti další koherence s politikami České exportní banky, EGAP a plánované rozvojové banky v rámci ZRS. Oblast je však vhodná i pro veřejnou podporu výzkumu a vývoje, zejména pro Technologickou agenturu ČR. Hodnocení „částečně“ reflektuje nárůst příslušného rozpočtu ve střednědobém výhledu z 36 mil. v roce 2018 na 45,5 mil. v roce 2020.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
8.a Zvýšit podporu konceptu „Pomoc na podporu obchodu“ (<i>Aid for Trade</i>) pro rozvojové země, zejména těch nejméně rozvinutých, mimo jiné prostřednictvím programu „Prohloubený integrovaný rámec obchodní technické asistence pro nejméně rozvinuté státy (<i>Enhanced Integrated Framework for Trade-Related Technical Assistance to Least Developed Countries, EIF</i>)	ANO	ČÁSTEČNĚ	MPO, MZV
Analytický komentář Program „ <i>Aid for trade</i> “ je součástí zahraniční rozvojové spolupráce, pro který je v rámci ČR vytipováno 10 prioritních států – Afghánistán, Bosna a Hercegovina, Etiopie, Moldavská republika, Mongolsko, Gruzie, Kambodža, Kosovo, Palestina a Srbsko (MPO, 2016). V r. 2016 bylo na tyto projekty vyčleněno celkem 6 mil. Kč, realizováno je 7 projektů, na rok 2018 byl schválen rozpočet 7 milionů. Z hlediska dopadů je program zanedbatelný, nicméně lze konstatovat, že ke zvýšení rozpočtu došlo, a proto zvoleno hodnocení „částečně“.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
9.a Napomáhat rozvoji udržitelné a odolné infrastruktury v rozvojových zemích prostřednictvím lepší finanční, technologické a technické podpory africkým, zejména rozvinutým, vnitrozemským rozvojovým a malým ostrovním rozvojovým státům	ČÁSTEČNĚ	NEDOSAZEN	MZV, MF
Analytický komentář Vzhledem k omezeným prostředkům zahraniční rozvojové spolupráce (ODA) a velmi omezeným přímým zahraničním investicím (PZI) v Africe a zejména rozvinutých státech je relevance tohoto cíle na bilaterální úrovni omezená i ve výhledu roku 2030, a ČR by se proto na něj neměla z hlediska uplatnění komparativních výhod na bilaterální úrovni zaměřovat. S malými ostrovními rozvojovými státy jsou naše vztahy omezené v jakékoli, nejen v rozvojové a hospodářské rovině. Vzhledem k omezené přítomnosti v Africe a zejména rozvinutých zemích i ostrovních rozvojových státech omezený prostor zůstává pro ČR i na unijní a multilaterální úrovni, kde nicméně Česká republika prosazuje efektivnost, efektivitu a transparentnost grantů a půjček do infrastruktury. Klíčovou rolí zemí jako ČR je dbát na to, aby investice, půjčky či záruky v rámci ERF, EIB, EBRD, skupiny Světové banky apod. skutečně naplňovaly kritéria udržitelnosti a odolnosti – to je v souladu také se strategickým dokumentem Česká republika 2030, který se zaměřuje na mainstreaming udržitelného rozvoje v rámci stávajících institucí.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
9.b Podporovat rozvoj technologií, výzkumu a inovací v rozvojových zemích, včetně zajišťování příznivého politického prostředí mimo jiné pro průmyslovou diverzifikaci a výrobu zboží s přidanou hodnotou	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZV, MPO, ÚV, TAČR
Analytický komentář Relevanci pro ČR lze rozdělit na rozvojový, vědecko-výzkumný, obchodní a obchodně-politický aspekt. Ve dvoustranné rozvojové spolupráci se v konceptu Strategie ZRS počítá v prioritě Ekonomická transformace a růst s tím, že „ČR bude vycházet z dosavadních aktivit a zkušeností své ZRS a bude stavět na vlastních zkušenostech z oblastí technické podpory a budování nebo posilování odborných kapacit v průmyslu. Bude se soustředit nadále na „přenos technologií a znalostí,” což je v souladu s podcílem 9.b. Nicméně v současné době se dostupné nástroje omezují především na Program rozvojového partnerství (B2B), ve kterém ovšem průmysl se střední a vyšší přidanou hodnotou tematicky prakticky neobjevuje i přes navýšení na rozpočet 20 mil. v roce 2017 (ČRA, 2017). Větší prostor umožňuje spíše nepřímý program Vysílání učitelů ČRA, v jehož rámci lze realizovat spolupráci vysokých škola a univerzit, nicméně i zde se žádný projekt přímo netýkal technologií s vyšší přidanou hodnotou, a proto je v současnosti relevance spíše nízká. Jeho zacílení je navíc omezeno jen na několik prioritních zemí, ve kterých nemusí být pro danou spolupráci vhodný partner. Tyto a další nástroje však je možné mobilizovat prostřednictvím koordinace se sekci místopředsedy vlády pro vědu a výzkum (VVaI) a podpory grantů Technologické agentury ČR. V současné době však Česká republika nemá schválenou ucelenou vědecko-výzkumnou politiku ani mechanismy, které by zajišťovaly koherenci mezi ZRS a politikou VVaI (o problematice přínosu vládních stipendií pojednává analýza relevance podcíle 4.b). V gesci Ministerstva průmyslu a obchodu (a prostřednictvím ekonomické diplomacie částečně opět i MZV) se pak nachází politika podpory exportu a také tvorba národních pozic vůči společné obchodní politice EU. Zde se ovšem otvírá otázka koherence politik (viz cíl 17.4), neboť v zájmu českých firem je především relokace průmyslových výroby s nižší přidanou hodnotou – nakonec nižší mírou přidané hodnoty v průmyslu trpí v rámci EU i samotná Česká republika. V druhé oblasti v gesci MPO má MZV opět spolupodíl v tom, že se v jeho gesci nachází vyjednávání mezinárodních obchodních dohod (viz podcíl 17.10). Velký vliv má také ochrana duševního vlastnictví. Jakkoli Česká republika není žádným výrazným investorem v rozvojových zemích resp. v zemích nejméně rozvinutých, otázka diversifikace průmyslu a to, jakým způsobem k ní přispívají či naopak jak jí brání postoje ČR ve vědecko-výzkumné a obchodní politice, zahraniční politice a konkrétních nástrojích rozvojové spolupráce, ekonomické diplomacie a politice podpory exportu, je vhodným tématem pro další, komplexní politicko-ekonomickou analýzu v rámci soudržnosti politik pro udržitelný rozvoj (viz podcíl 17.14).			

	Zároveň je třeba upozornit na to, že Cíle udržitelného rozvoje jsou selektivní v zaměření na VVaI s důrazem na technologie a průmysl: ČR by se i s přihlédnutím ke své prioritizaci cíle č. 16 neměla přestat zaměřovat na podporu společenskovedního výzkumu v rozvojových zemích již proto, že akademická sféra tvoří součást občanské společnosti, která je z pohledu ČR v souladu se Strategickým dokumentem Česká republika 2030 nutnou institucí pro naplňování 16. a potažmo všech dalších globálních cílů. Ve všech těchto oblastech se Česká republika se podílí na rozvoji technologií a výzkumu prostřednictvím účasti na unijních a mezinárodní úrovni, kde by měla vždy brát v potaz dopady konkrétních opatření v oblasti technologií a VVaI na rozvojové a zejména nejméně rozvinuté země.
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
9.c Výrazně zvýšit přístup k informačním a komunikačním technologiím a usilovat o poskytování všeobecného a cenově dostupného přístupu k internetu v nejméně rozvinutých státech do roku 2020	ČÁSTEČNĚ	NEDOSAZEN	MZV
Analytický komentář Až na několik výjimek Česká republika nepatří mezi hlavní výrobce, investory ani vývojáře v oblasti informačních a komunikačních technologií na komerční bázi a podobně jako u podcíle 9.a zaměřeného na infrastrukturu nedisponuje v rámci zahraniční rozvojové spolupráce dostatečnými prostředky, aby mohla v této oblasti podnikat smysluplné projekty. Nicméně příspěvek k tomuto cíli může být tématem pro diskusi o nových rozvojových partnerstvích se špičkovými českými ICT firmami se zájmem o globální cíle (viz vítěz Cen SDGs – nadační fond AVAST, dále Jablotron). Na unijní a multilaterální úrovni by ČR měla nadále prosazovat granty, půjčky a garance vedoucí k naplňování cíle se zaměřením na svou niku danou důrazem na globální cíl č. 16 a zdůrazňovat důležitost rovného, dostupného přístupu k informačním a komunikačním technologiím a síťovou neutralitu jako podmínky pro získání svobodných informací a zajištění následné rovné politické participace, a nejen jako nástroje hospodářského rozvoje. Všechny tyto aktivity však nelze označit za „výrazné“ tak, aby se hodnocení splnění podcíle dalo kvalifikovat jako „částečné“.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
10.b Podporovat oficiální rozvojovou pomoc (ODA) a finanční toky zahrnující přímé zahraniční investice do států, které to potřebují nejvíce, zejména nejméně rozvinuté, africké země, malé ostrovní a vnitrozemské rozvojové státy, v souladu s jejich národními plány a programy	ČÁSTEČNĚ	ČÁSTEČNĚ	MZV, MPO
Analytický komentář Na rozdíl od podcílů 17.2 a 17.3 se tento podcíl nezaměřuje na objem vládních či soukromých toků do nejméně rozvinutých, afrických a malých ostrovních a vnitrozemských rozvojových zemí, ale na soulad jejich směřování s národními prioritami (tzv. <i>ownership</i> či vlastnictví rozvoje). Pro ČR má tento cíl dvojí relevanci. Stav přímých zahraničních investic do těchto zemí je z České republiky oproti rozvinutým a velkým rozvojovým zemím středního příjmu (Čína, Indie, Turecko) velmi nízký a nepřesahuje u žádné další země ani zdaleka miliardu Kč (ČNB, 2017). Jakkoli evaluační zprávy potvrzují relevanci projektů zahraniční rozvojové spolupráce (ZRS soulad s národními plány, česká ZRS) má na bilaterální úrovni příliš malý objem, než aby významně podporovala <i>ownership</i>. Nadto je ZRS (kromě Palestinských autonomních území) doposud většinově vázaná, a tedy i z větší části tažená dárcovskou zemí, což vlastnictví rozvoje výrazně omezuje. Byla by to však důležitá otázka pro zamýšlenou rozvojovou finanční instituci. Zejména na úrovni EU, která těmto zemím poskytuje sektorovou či dokonce přímou rozpočtovou podporu, existují však objemově relevantní nástroje pro financování národních plánů a jejich realizaci nejlépe přímo vládami. Zde se však objevuje místo pro českou průřezovou prioritu cíle 16. zaměřeného na odpovědné instituce, protože ne vždy vlády reprezentují zájmy všech svých občanek a občanů. Role České republiky na unijní i multilaterální úrovni se proto může při tvorbě pozic zaměřit na to, aby národní plány nejchudších zemí byly tvořeny participativně, demokraticky, bez diskriminace menšin a v souladu se zájmy a prioritami svých obyvatel. Z hlediska samotného zaměření ZRS je pozitivní dosavadní vyrovnání počtu programových zemí středního příjmu a nejméně rozvinutých zemí, což vede k celkovému hodnocení „částečně“. Na druhou stranu je třeba, aby hledisko potřebnosti MZV zohledňovalo při tvorbě pozic České republiky vůči Evropské unii, kde Česká republika podporuje především zaměření na teritoria Západního Balkánu a východního sousedství EU, jež patří většinou mezi země středního příjmu.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
10.6 Zajistit větší zastoupení a silnější hlas pro rozvojové státy v rozhodování v mezinárodních ekonomických a finančních institucích s cílem vytvořit efektivnější, věrohodnější, spolehlivější a legitimnější instituce	ANO	NEDOSAZEN	MF, MZV
Analytický komentář Mezinárodní ekonomická a finanční architektura se dlouhodobě vyznačuje z hlediska počtu zastoupených obyvatel proporčně nevyváženým zastoupením rozvojových zemí v poměru k zemím rozvinutým. Snahou Agendy 2030 proto je podpořit reformy organizační struktury (zejména podíl na hlasovacích právech, volba šéfů a vrcholového managementu) klíčových mezinárodních ekonomických a finančních institucí tak, aby byly více reprezentativní, aby jejich mandát, rozsah působení a zodpovědnost více podporovaly realizaci SDGs (zejména s ohledem na potřeby rozvojových zemí), ale zároveň neohrozily jejich funkčnost a efektivnost, které jsou pro mezinárodní společenství, včetně ČR, klíčové. Silnějšímu zapojení rozvojových zemí do rozhodování v mezinárodních institucích obecně se věnuje podcíl 16.8. V kontextu tohoto podcíle je nejvýznamnějším tématem zejména reforma Mezinárodního měnového fondu a skupiny Světové banky, regionálních rozvojových bank, ale i dalších institucí mezinárodní finanční architektury (viz. podcíl 17.13), jež se podílejí na nastavování globálních standardů. V obecnější rovině do této agendy spadá též užší spolupráce, koordinace a koherence mezi mezinárodním finančním institucemi a OSN (případný přesun některých agend z mezinárodních ekonomických a finančních institucí na půdu OSN jako např. vznik Daňového orgánu OSN, viz podcíl 16.4), coby nejreprezentativnější mezinárodní organizace. Dalším problémem jsou také nízké analytické a vyjednávací kapacity některých zemí např. v procesech liberalizace v rámci Světové obchodní organizace. Česká republika je (zejména prostřednictvím Ministerstva financí) součástí těchto jednání jednak přímo skrze své zástupce v tzv. brettonwoodských institucích, jednak se podílí na formulaci pozic EU k reformním procesům v těchto a dalších mezinárodních institucích. Vyvážené reformy organizační struktury, které budou lépe reflektovat měnící se rozložení moci a potřeb mezi zeměmi světa, a pomohou lépe nastolovat nová a klíčová témata na agendu těchto mezinárodních institucí, ale zároveň nebudou podkopávat jejich akceschopnost, jsou jistě v zájmu ČR. V současnosti se v <i>Koncepci zahraniční politiky ČR</i> odráží pouze na obecné úrovni s tím, že „nejefektivnějším způsobem pro řešení komplexních celosvětových problémů je opět multilateralismus.“ Nevyvážené instituce však vedou k obcházení formálních institucí a jejich nahrazování neformálními seskupeními typu G7 či G20, z jejichž rozhodování je ČR přímo vyloučena (MZV, 2015a). Jedná se tedy o významné téma pro koherenci politik mezi českou finanční a zahraniční politikou.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
11.c Podporovat nejméně rozvinuté země, mimo jiné prostřednictvím finanční a technické pomoci, při stavbě udržitelných a odolných budov s využitím místních materiálů	ČÁSTEČNĚ	NEDOSAZEN	MZV, MŽP
Analytický komentář V rámci sektorových a průřezových priorit České ZRS koncepce do roku 2017 téma udržitelných budov není specificky podporováno, ani průřezově sledováno. Systematické sledování naplňování tohoto podcíle ze strany ČR by vyžadovalo cíleně sledovat aktivity a zdroje podporující naplnění tohoto podcíle. Již dnes je možné identifikovat některé projekty, které tento podcíl podporují, jedná se však o dílčí aktivity, které nejsou specificky monitorovány. Výhledově si lze v naplnění tohoto cíle představit větší využívání existujících nástrojů (např. programy ČRA na vysílání expertů a příp. také B2B). Ačkoli využitelnost české expertízy je pro nejméně rozvinuté země v tomto ohledu omezená, minimálně v rámci klimaticky podobných blízkých regionů jako je západní Balkán a Východní sousedství by Česká republika mohla využít své zkušenosti z domácího úspěšného dotačního programu Zelená úsporám, spolufinancovaného Evropskou unií, např. právě prostřednictvím programu Vysílání expertů.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
12.a Podporovat rozvojové země, aby posílily své vědecké a technologické kapacity, a přešly tak k udržitelnějšímu způsobu výroby a spotřeby	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZV, MŽP, MŠMT, ÚV
Analytický komentář Z plánu zahraniční rozvojové spolupráce ČR pro rok 2017 vyplývá, že mezi hlavní témata patří „udržitelné nakládání s přírodními zdroji“. Na toto téma je určeno celkem 82 mil. z celkově plánovaných 395 mil. Kč, tedy cca 21 %. I když většina těchto prostředků nesouvisí s budováním kapacit, ale s přímou dodávkou technologií pro udržitelný způsob výroby a spotřeby, již v této fázi se jedná o významný příspěvek k tomuto (a dalším podobným) podcílům. Na multilaterální úrovni je klíčovou platformou pro podporu udržitelné výroby a spotřeby (jak v rozvojových, tak v rozvinutých zemích) 10letý rámec programů pro udržitelné vzorce spotřeby a výroby, jehož sekretariát hostí UNEP. Další podpora tohoto rámce by ze strany České republiky znamenala významný příspěvek k naplnění tohoto podcíle. Cíl udržitelnější výroby a spotřeby je novým cílem, a proto není jeho implementace obecně dobře propracovaná. Z hlediska soudržnosti politik lze nicméně ve vnějších politikách využít výhledově program Vysílání učitelů ČRA či vládních stipendijních programů, zásadní však zde bude vlastnictví rozvojového procesu partnerskými institucemi. V současnosti se jako podmínka efektivní podpory udržitelnějších způsobů výroby a spotřeby (např. právě skrze posílení vědeckých a technologických kapacit) v rámci zahraniční politiky jeví jako nezbytné školní i mimoškolní vzdělávání o této problematice, jakož i osvěta spotřebitelů a producentů v České republice – například prostřednictvím projektů zvyšování povědomí o negativních dopadech současných způsobů výroby a spotřeby na udržitelný rozvoj a udržitelnějších alternativách obecně.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	
13.b Podporovat mechanismy pro zvyšování kapacit pro efektivní plánování a řízení v oblasti změny klimatu v nejméně rozvinutých zemích, se zaměřením na ženy, mládež, místní a přehlížené komunity	ANO	ČÁSTEČNĚ	MŽP, MZV, MF
Analytický komentář Na pařížské konferenci OSN o změně klimatu v roce 2015 (COP 21) se rozvinuté státy, včetně ČR, opětovně zavázaly ke kolektivnímu cíli poskytovat rozvojovým zemím 100 mld. USD ročně na pomoc při snižování emisí a posilování odolnosti vůči klimatickým změnám. Tohoto cíle má být dosaženo do roku 2020 na základě konkrétního plánu (tzv. roadmap) a má být naplňován každoročně alespoň do roku 2025, kdy má být přijat cíl ambicióznější. Vedle navyšování prostředků na ODA by tak ČR měla navyšovat také dodatečné prostředky na tzv. klimatické finance (mitigační a adaptační opatření, z nichž některé jsou započítatelná do ODA). Podle informací MŽP Česká republika považuje v tomto ohledu za významný nástroj GCF – Zelený klimatický fond (který by se měl jako nově zřízený finanční mechanismus Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu, UNFCCC, stát hlavním globálním fondem pro financování klimatických opatření v rozvojových zemích). Do něj v roce 2015 ČR přispěla částkou 50 mil. Kč. Dalšími 50 mil. Kč podpořila německou iniciativu Climate Finance Readiness Programme. Celkový objem klimatických financí poskytnutých ČR dosáhl v roce 2015 223,5 mil. Kč (v roce 2014 to bylo necelých 211 mil. Kč, data z EIONET). Z hlediska zvyšování kapacit pro efektivní plánování a řízení v oblasti změny klimatu je významným příspěvkem ČR podpora německé iniciativy Climate Finance Readiness Programme německé rozvojové agentury GIZ, která pomáhá rozvojové země připravovat na čerpání ze Zeleného klimatického fondu. Tato aktivita se ukazuje jako vhodný způsob podpory, a to zvláště s ohledem na vlastní omezené možnosti pro efektivní alokaci prostředků. Na národní úrovni ČR může tento podcíl podpořit skrze rozvojovou spolupráci, a to konkrétně bilaterálními rozvojovými projekty (větším zaměřením na problematiku zvyšování kapacit v této oblasti a působení na nejméně rozvinuté partnerské země), a podporou vysílání českých expertů. Obecnou výzvou pro všechny státy včetně ČR je průřezové navyšování kvality všech příspěvků – a v kontextu tohoto podcíle zejména v oblasti zvyšování kapacit pro efektivní plánování a řízení v nejméně rozvinutých zemích. Důležité také je, aby ČR usilovala o poskytnutí zdrojů, které jsou skutečně dodatečné a nezůstaly pouze u vykazování standardních rozvojových projektů ZRS. Slabinou (také českých) příspěvků do tzv. klimatických financí v obecné rovině zůstává – zejména z pohledu rozvojových zemí – nedostatečná předvídatelnost dostupnosti potřebných zdrojů ve střednědobém výhledu, která pro ně představuje překážku pro dlouhodobější plánování vlastní klimatické akce. Lepší předvídatelnost českého příspěvku by bylo vhodné odvodit od existence dlouhodobější strategie v této oblasti. Vyšší míra komplementarity a koordinace			

	jednotlivých aktivit ČR v prioritních zemích by pak posílila výsledný dopad. Zatímco ČR podporované projekty v rámci klimatických financí se často věnují podpoře místních komunit, výzvu představuje zaměření těchto projektů a příspěvku na ženy, mládež a přehlížené komunity, jak vyžaduje tento podcíl.
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	
14.c Posílit ochranu a udržitelné využívání oceánů a jejich zdrojů prostřednictvím mezinárodního práva, jak je zapsáno v Úmluvě o mořském právu, která stanovuje právní rámec pro zachování a udržitelné využívání oceánů a jejich zdrojů, s odvoláním na článek 158 dokumentu „Budoucnost, jakou chceme“ (The Future We Want)	ČÁSTEČNĚ	NEDOSAŽEN	MZV, MŽP
Analytický komentář Udržitelné využívání oceánů a jejich zdrojů již dnes představuje zásadní výzvu pro udržitelný rozvoj. V budoucnu bude význam tohoto problému pravděpodobně ještě posílen; v důsledku klimatických změn a tání arktického ledu se totiž otevírají nové možnosti využití Arktidy. Odborníci odhadují, že na dně Severního ledového oceánu se nacházejí významné zásoby nerostných surovin, zejm. ropy a zemního plynu; otevírají se také nové cesty pro námořní dopravu. Obě tyto skutečnosti přitom hrozí nejen znečištěním mořských ekosystémů (vzhledem k náročným podmínkám je zde vyšší riziko havárií). Vzhledem k potenciálně velkým ekonomickým zájmům představují také velkou výzvu právě pro udržitelné využívání oceánů a jejich zdrojů na principu respektu k závazkům plynoucích z mezinárodního práva. Včasné diplomatické řešení, které by upevnilo mezinárodní normu dodržování dohod mezinárodního práva a zároveň snížilo riziko jednostranného, mocenského postupu některého ze států, je proto pro udržitelné využívání oceánů a jejich zdrojů naprosto zásadní. Jako hlavní právní rámec pro světová moře a oceány představuje Úmluva OSN o mořském právu, v souladu s článkem 158 dokumentu „Budoucnost, jakou chceme“ (The Future We Want) také hlavní právní rámec pro zachování a udržitelné využívání oceánů a jejich zdrojů. Takový přístup má na jednu stranu umožnit využívání moří a oceánů s cílem odstranit chudobu a zajistit potravinovou bezpečnost, pracovní příležitosti a umožnit udržitelné živobytí a ekonomický růst – a na druhou stranu zajistit ochranu biodiverzity, mořských ekosystémů a řešení dopadů klimatické změny. Vzhledem k tomu, že ČR je stranou této Úmluvy, bude se na půdě OSN podílet na mezinárodních vyjednáváních, jejichž předmětem bude v rámci Agendy 2030 také posílení ochrany a udržitelného využívání oceánů a jejich zdrojů. Členství ČR v organizacích, které mají v popisu činnosti správu globálních veřejných statků, které se přímo v ČR nenacházejí (např. moře a oceány) bývají někdy mediálně zpochybňované. Součástí vládní strategie by mělo být také zvyšování povědomí občanů, občanek a médií o problematice takových globálních veřejných statků.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	
15.b Mobilizovat značné prostředky ze všech zdrojů na všech úrovních na financování udržitelného hospodaření s lesy a poskytnout odpovídající pobídky rozvojovým zemím na zlepšení tohoto hospodaření, včetně ochrany a obnovy lesů	ANO	NEDOSAŽEN	MZV, MŽP, MZe
Analytický komentář Tento podcíl se týká financování udržitelného hospodaření s lesy v rozvojových zemích (problematika lesů ČR je předmětem podcíle 15.2.). V roce 2015 směřovala 2 % zdrojů (8 940 000 Kč) vynaložených na rozvojové projekty v rámci české ZRS do sektoru lesnictví. Projekty se zabývaly tématem trvale udržitelného hospodaření s lesy. Naplnění tohoto podcíle podporuje vysílání českých expertů (např. projekty Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů zaměřené na sdílení dobré praxe s experty z partnerských zemí, či aktivity MZe ve spolupráci s FAO). Na mezinárodní úrovni se tématu udržitelného hospodaření s lesy věnuje v souvislosti se změnou klimatu program OSN na snižování emisí vznikajících z odlesňování a znehodnocování lesů v rozvojových zemích (UN-REDD Programme), do kterého se ČR nezapojuje. Na multilaterálních fórech tuto agendu obecně podporuje (např. podpora včlenění pasáží o udržitelném lesnictví a boji proti obchodování s chráněnými druhy do nového Evropského konsenzu o rozvoji). Vzhledem k slabým vládním strukturám ochrany lesů ve většině rozvojových zemí je také vhodné nabízet incentivy soukromému sektoru v rámci společenské odpovědnosti a propagovat mezi spotřebiteli znalost certifikací dřeva. Specifickou oblast představují importy nelegálně vykáčeného dřeva zejména z tropických pralesů, klíčových pro boj s klimatickými změnami a pro zachování světové biodiverzity, přičemž jak povědomí o tomto problému mezi spotřebiteli, tak míra monitoringu původu dřeva v České republice nabízí prostor pro zlepšení. Žádost formulace podcíle na mobilizaci „značných prostředků“ přes menší aktivity vede k celkovému hodnocení českého úsilí zatím jako „nedosažen“.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
15.c Zvýšit mezinárodní podporu boji proti pytláčení a pašování chráněných druhů, mimo jiné zvyšováním schopností místních komunit věnovat se udržitelným příležitostem k obživě	ANO	NEDOSAZEN	MŽP, MV, MF, MZV
Analytický komentář Jakkoli i v České republice dochází k pytláčení ohrožených druhů, ekonomické motivace jejich pachatelů jsou omezené. Naopak velmi silné ekonomické motivace mají občané ČR v jejich pašování zejména z rozvojových zemí. V této oblasti je gesce rozdělena mezi MŽP, MV, MF. V rámci MŽP Česká inspekce životního prostředí a její Odbor ochrany přírody, lesa a CITES má v gesci kontrolu naplňování Úmluvu o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, příslušné posudky vypracovává Agentura ochrany přírody a krajiny ČR jako vědecký orgánem CITES. V rámci podřízenosti MV pak Útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování má jednotku věnovanou vyšetřování trestné činnosti v této oblasti, monitoring provádí navíc Celní správa České republiky v gesci MF. Jedná se tedy oblast, ve které je koordinace klíčová. Zejména je nutné, aby Policie České republiky přijala pašování ohrožených druhů za obdobně závažnou oblast organizovaného zločinu jako např. pašování zbraní či narkotik i proto, že se Česká republika stává nedílnou součástí mezinárodních kriminálních sítí. Podcíl je tedy pro Českou republiku velmi relevantní. Podobné projekty realizují z vlastních sbírek a prostředků i veřejnoprávní instituce jako ZOO Praha (např. projektem Toulavý autobus, který v rámci přesunu důrazu ochrany <i>ex-situ</i> na <i>in-situ</i> usiluje o větší povědomí o významu lidoopů). Zařazení do podpory ZRS se jeví jako omezené kvůli omezení vyplývajícím ze zaměření na prioritní země, a proto by měla ČR podporovat financování projektů a programů zaměřených na osvětu a obživu komunit zapojených do pytláčení a pašování alespoň v rámci Evropské unie, případně mezinárodních organizací. V každém případě zde existuje velmi relevantní potřeba spojit technické otázky ve společné gesci MŽP, MV a MF s bilaterálními aktivitami směřujícími na odstranění příčin a rozšířit tyto aktivity i mezi další zoologické zahrady, které navíc nesou potenciál pro globální rozvojové vzdělávání a environmentální výchovu. Vzhledem k tomu, že se nezdá, že by prokazatelně docházelo v důsledku Agendy 2030 ke zvýšení české podpory, celkové hodnocení je stanoveno na „částečně“.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
16.3 Podporovat svrchovanost práva na národní i mezinárodní úrovni a zajistit rovný přístup ke spravedlnosti pro všechny	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZV, Parlament
	Analytický komentář Na mezinárodní úrovni se na multilaterální úrovni týká především o působení České republiky v Radě OSN pro lidská práva a dalších regionálních institucí na evropské úrovni včetně EU a Rady Evropy. Vzhledem k tomu, že na bilaterální úrovni nejsou vzhledem k velikosti České republiky možnosti politického dialogu s vládami, které mají problémy s ochranou svrchovanosti práva moc velké, o to důležitější je, aby v souladu s prioritou cíle č. 16 byla ČR aktivní v orgánech Evropské unie a zároveň tam prosazovala, aby další politiky EU svrchovanost práva nepodkopávaly kvůli obchodním, investičním a bezpečnostním zájmům EU. Česká republika resp. MZV dále disponuje dvěma zásadními nástroji podpory svrchovanosti práva, a to sektoru veřejné správy v gesci ČRA (podpora přenosu zkušeností mezi soudy a státními zastupitelstvími) a Programu transformační spolupráce (TRANS) pro podporu zejména organizací občanské společnosti v jejich prosazování. I zde je klíčová otázka kredibility a komplementarity: Česká republika by měla být v této oblasti aktivnější v zemích, které mají s naplňováním cíle 16.3 problémy a které jsou zároveň prioritními zeměmi zahraniční rozvojové spolupráce. Svoji roli má v této oblasti také meziparlamentní diplomacie.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
16.4 Do roku 2030 výrazně snížit pohyb nezákonných (illicit) finančních prostředků a zbraní, usilovat o navrácení odcizeného majetku a bojovat proti všem formám organizovaného zločinu	ANO	NEDOSAZEN	MF, MZV, MPO, MV, MO, MZV
Analytický komentář Podcíl shrnuje čtyři odlišné formy závažné trestné činnosti. Všechny čtyři jsou relevantní z hlediska České republiky a cíle nebylo dosaženo. Termínu „nezákonné finanční prostředky“, resp. spíše toky (v originále „illicit financial flows“) je možné rozumět různými způsoby: „Může jít o nezaznamenané soukromé finanční toky zahrnujících kapitál, jenž byl získán, převeden či použit nezákonným způsobem (tzv. špinavé peníze a daňové úniky). V širším smyslu pak lze termín nezákonné finanční toky použít rovněž k popisu účelových opatření využívajících takový výklad pravidel, který nectí smysl (ducha) zákona (jde o obcházení daní, např. transfer pricing apod.)“ (viz Padesát odstínů daňových úniků). Závěrečný dokument Addis Abeba Action Agenda (AAAA) přijatý na Konferenci OSN o financování rozvoje v červenci 2015 pracuje se širší definicí „illicit financial flows“, která zahrnuje také případy obcházení daní (viz např. článek 23 AAAA). Tématu se věnuje řada multilaterálních procesů a standardů v oblasti práva za účelem zabránění praní špinavých peněz (Anti-Money Laundering, AML) and financování terorismu (Counter-Terrorist Financing, CTF). Unijní a národní legislativy v této oblasti se odvíjí zejména od doporučení Finančního akčního výboru proti praní špinavých peněz (Financial Action Task Force on Money Laundering, FATF) založeném v roce 1989 na summitu G7 v Paříži, která slouží jako základní pilíř pro vypracování legislativ pro tuto oblast po celém světě. EU v reakci na přijetí mezinárodních standardů reagovalo přijetím směrnice známé jako AMLD (Anti-Money Laundering Directive). V ČR se této problematice na národní úrovni týká zákon č. 368/2016 Sb. proti praní špinavých peněz, který vychází z evropské legislativy (4th Anti-Money Laundering Directive, AMLD 4). Význam AMLD 4 spočívá mj. v tom, že ukládá členským státům vytvořit centrální registry skutečných vlastníků. Tento instrument může výrazně pomoci přecházet daňovým únikům a snížit prostor pro skrývání peněz pocházející z činnosti organizovaného zločinu a korupce. ČR při transponování směrnice nevyužila příležitost zpřístupnit tento rejstřík veřejnosti, na rozdíl od např. Slovinska, resp. přístup do rejstříku pro veřejnost (investigativní novináře, protikorupční organizace, ale i pro politiky, vlastníky soukromých firem), velmi omezila. Z hlediska naplňování mezinárodní Agendy 2030 je relevantní, že tím omezila přístup i pro potenciální zájemce ze třetích zemí (včetně rozvojových, viz též analytický komentář k podcíli 17.1), kteří tím ztrácejí potenciálně užitečný nástroj pro identifikaci nezákonných finančních prostředků pocházejících z trestné činnosti, daňových úniků či korupce, které z jejich zemí odcházejí do zahraničí. V současnosti se nabízí možnost podpořit novelu AMLD 4, o které se aktuálně jedná v institucích EU. V případě, že jednání budou neúspěšná, lze veřejný přístup zavést novelou			

	zákona č. 368/2016 Sb. Vedle boje s praním špinavých peněz a daňovými úniky (<i>tax evasion</i>) se tento bod vztahuje také na obcházení daní skrze agresivní daňovou optimalizaci (<i>tax avoidance</i>), které se ČR zatím věnuje nedostatečně. Pokud by ČR chtěla k tomuto bodu odpovědně přistoupit, měla by nejprve zpracovat tzv. <i>spillover analysis</i>, kterou by zmapovala potenciální negativní dopady svých daňových praktik na rozvojové země (podobné analýzy zpracovalo např. Švýcarsko či Irsko). Inspirací může být i zpráva Evropské komise z roku 2015 <i>Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators</i>, která definuje škodlivé daňové praktiky umožňující přesouvání zisků v jednotlivých členských státech EU. Na mezinárodní úrovni se tématu agresivní daňové optimalizace věnuje zejména OECD v rámci iniciativy BEPS (Eroze daňových základů a přesouvání zisků). Jde o rozsáhlou agendu zveřejněnou v září 2015 rozdělenou do 15 oblastí (tzv. Akcí), z nichž každá obsahuje nástroje, které by měly jednotlivé vlády zavést na domácí i mezinárodní úrovni s cílem omezit daňové úniky. Při implementaci Akcí BEPS hraje významnou úlohu EU, jejíž návrhy v této oblasti do velké míry vychází (a někdy i rozšiřují) doporučení OECD BEPS. Z pohledu ČR je proto EU zásadním místem, kde lze ovlivnit finální podobu opatření proti agresivní daňové optimalizaci. Mezi iniciativy, které může ČR podpořit v nejbližší době, patří veřejné vykazování zpráv po jednotlivých zemích (tzv. public Country-by-Country Reporting, CBCR), o kterém se aktuálně vyjednává i v EU v rámci novelizace tzv. Accounting Directive. Pokud by toto vyjednávání nebylo úspěšné, ČR může zvážit zavedení veřejného CBCR prostřednictvím národní legislativy. Rovněž může aktualizovat smlouvy o zamezení dvojího zdanění s rozvojovými zeměmi (které by měly být součástí případné <i>spillover analysis</i>) a zajistit, že obsahují tzv. <i>anti-abuse clause</i> (viz podcíl 17.1). Z hlediska mezinárodních snah zamezit nelegálnímu obchodu se zbraněmi je ČR zapojena zejména do aktivit na unijní úrovni, a to zejména skrze Evropský policejní úřad (Europol). Pašování zbraní je pro organizované skupiny na půdě EU spíše doplňkovým, nežli hlavním zdrojem příjmů, který využívá existujících sítí (využívaných zejména pro pašování drog a obchodování s lidmi) (EUROPOL). Také a polí unijní legislativy v posledních letech dochází k dalšímu zpřísnování pravidel pro držení a obchod se zbraněmi. Dvěma hlavními legislativními pilíři jsou směrnice 2008/51/EC (EU Firearms Directive) o transferech zbraní uvnitř EU (jejíž novelu ČR nedávno odmítla) a nařízení EU 258/2012, které pokrývá obchod a transfery zbraní se zeměmi mimo EU (jde o de facto implementaci čl. 10 UN Firearms Protocol – Protocol against the Illicit Manufacturing of and Trafficking in Firearms, Their Parts and Components and Ammunition, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime). V kontextu naplňování Agendy 2030 je potřeba vzít v úvahu také legální vývoz zbraní, který v důsledku může подрývat její dlouhodobé cíle (např. jejich využitím pro porušování lidských práv). V oblasti obchodu se zbraněmi ČR v roce 2013 podepsala mezinárodní Smlouvu o obchodu se zbraněmi z iniciativy OSN. Jedná se první mezinárodní smlouvu upravující obchod s kovenčnými zbraněmi, která vytváří základní rámec mezinárodních pravidel v této oblasti. Státy se v ní zavázaly zamezit vývozu zbraní, pokud by exportem došlo k porušení mezinárodních závazků, nebo by mohl být zneužit k
--	---

	porušování lidských práv. ČR patří mezi významné vývozce zbraní. Objem exportů vojenského materiálu do rizikových či represivních oblastí, kde hrozí jejich zneužití za účelem potlačování lidských práv, tvořily v roce 2015 polovinu vývozu (Amnesty International). Z hlediska naplnění Agendy 2030 je možnost zneužití významným rizikem, které není – v ČR, ani v globálním měřítku – dostatečně reflektováno. Vedle nelegálního obchodu se zbraněmi je proto je třeba věnovat zvýšenou pozornost právě mezinárodnímu legálnímu obchodu se zbraněmi (Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2013), a to konkrétně se zaměřením na vyhodnocování lidskoprávních a dalších rizik zbrojních exportů, které je pro členy EU závazné. Čtvrtá, poslední část podcíle se věnuje boji s organizovaným zločinem. Ten se v 21. století se vyznačuje vysokou mírou fluidity. Organizované zločinecké skupiny prostřednictvím svých kontaktů nepřímo ovlivňují politiku, justici, obchod a výrobu, mediální a zábavní průmysl a občanskou společnost. V ČR dosáhl pokročilého stadia proces, kdy nejnebezpečnější organizované zločinecké skupiny využívají k získání moci a prospěchu nikoliv násilí, ale finančních machinací. Na boj organizovaným zločinem se zaměřuje zmíněný nově zřízený útvar Police ČR – Národní centrála proti organizovanému zločinu. Konceptně oblast zaštiťuje MV s Konceptí boje proti organizovanému zločinu na období let 2015–2017 (MV, 2014). Podle této strategie počet zjištěných trestných činů účasti na organizované zločinecké skupině v posledních několika letech výrazně stoupl. Zdaleka nejčastěji je organizovaně páchan trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů (267 případů), následuje trestný čin podvodu (91 případů), trestný čin pletich při veřejné soutěži (90) a dražbě a trestný čin legalizace výnosů trestné činnosti (70). Nejrozvinutější mezinárodní spolupráce proti organizovanému zločinu probíhá na unijní úrovni v rámci Europol. V legislativní rovině EU usiluje o harmonizaci unijního práva. Vedle toho praktikuje tzv. administrativní přístup, který zamezuje infiltraci veřejného sektoru, ekonomiky a státní správy organizovaným zločinem.
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
16.6 Vytvořit účinné, odpovědné a transparentní instituce na všech úrovních	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZV, Parlament
	Analytický komentář Obdobně k podcíli 16.3 ke svrchovanosti práva na mezinárodní úrovni se na multilaterální úrovni týká především o působení České republiky v Radě OSN pro lidská práva a dalších regionálních institucí na evropské úrovni včetně EU a Rady Evropy. Vzhledem k tomu, že na bilaterální úrovni nejsou vzhledem k velikosti České republiky možnosti politického dialogu s vládami, které mají problémy s transparentností institucí moc velké, o to důležitější je, aby v souladu s prioritou cíle č. 16 byla ČR aktivní v orgánech Evropské unie a zároveň tam prosazovala, aby další politiky EU transparentnost institucí nepodkopávaly kvůli obchodním, investičním a bezpečnostním zájmům EU. Česká republika resp. MZV dále disponuje dvěma zásadními nástroji podpory transparentnosti, a to sektoru veřejné správy v gesci ČRA (podpora přenosu zkušeností mezi širokým segmentem veřejných institucí včetně moci výkonné, zákonodárné i soudní) a Programu transformační spolupráce (TRANS) pro podporu zejména organizací občanské společnosti v jejich prosazování. I zde je klíčová otázka kredibility a komplementarity: Česká republika by měla být v této oblasti aktivnější v zemích, které mají s naplňováním cíle 16.3 problémy a které jsou zároveň prioritními zeměmi zahraniční rozvojové spolupráce. Svoji roli má v této oblasti také meziparlamentní diplomacie.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
16.8 Rozšířit a posílit zapojení rozvojových zemí do rozhodování v mezinárodních institucích	ANO	NEDOSAZEN	MZV
Analytický komentář Efektivní implementaci Agendy 2030 může výhledově oslabovat nedostatečné zapojení rozvojových zemí do rozhodování v mezinárodních institucích. To se týká především oblastí Agendy 2030, které vyžadují zohlednění specifických rozvojových potřeb různých zemí, či skutečně společnou, a tedy stabilní odpověď na společné výzvy. Jedním z jejích průřezových cílů proto je zajistit lepší zapojení rozvojových zemí do rozhodování tak, aby mandát, rozsah působení a zodpovědnost mezinárodních institucí více podporovaly realizaci SDGs a zároveň neohrožily jejich efektivnost. Výzvou, kterou tento podcíl představuje, tedy je docílit vyvážené reformy mezinárodních institucí, tak, aby lépe reflektovaly měnící se rozložení moci a potřeb mezi zeměmi světa, a pomohly tak lépe nastolovat a následně také řešit relevantní témata na jejich agendu – a zároveň nepodkopávaly jejich akceschopnost. V současnosti se takový záměr neodráží v žádné z koncepcí zahraniční politiky ČR. Aktuální koncepce zahraniční politiky ČR (z roku 2015), koncepce zahraniční rozvojové spolupráce ČR na období 2010-2017, ani strategie mnohostranné rozvojové spolupráce ČR na období 2013-2017 nepočítají s českou podporou významnějšího zapojení rozvojových zemí do rozhodování v mezinárodních institucích. Podobně jako u podcíle 10.6 však je v <i>Koncepci zahraniční politiky ČR</i> odražen relevantní obecná pasáž označující jako nejefektivnější způsob pro řešení komplexních celosvětových problémů multilateralismus (MZV, 2015a). K oslabení v současnosti obvyklému obcházení formálních institucí (a jejich nahrazování neformálními seskupeními typu G7 či G20, z jejichž rozhodování je ČR přímo vyloučena) by mohlo přispět posílení funkčnosti současných institucí. V tom je míra zohlednění současného rozložení moci a vlivu významnou proměnnou. Česká republika může zapojení rozvojových zemí do rozhodování podpořit dvěma způsoby – podporou reprezentativnějších rozhodovacích procesů či podporou kapacit rozvojových zemí se v rámci stávajících pravidel do rozhodování v mezinárodních institucích zapojovat více a lépe. Na jedné straně tak ČR může podpořit reformy rozhodovacích procesů (např. reformu způsobu rozhodování v Radě bezpečnosti OSN), podpořit přesun agend relevantních pro rozvojové země na půdu mezinárodních institucí, jejichž rozhodovací mechanismy umožní jejich větší zapojení (např. přesun těžiště mezinárodní daňové agendy na půdu OSN). To může vyžadovat i politickou podporu pro vznik nových mechanismů, či institucí. Na druhou stranu může ČR – v rámci bilaterální spolupráce, nejen zahraniční rozvojové spolupráce – splnění tohoto cíle podpořit, vedle podpory konkrétních kandidatur, systémovým posilováním kapacit rozvojových zemí se do rozhodování v mezinárodních institucích zapojit způsobem, který jim umožní			

	lépe reprezentovat vlastní zájmy v rámci stávajících rozhodovacích mechanismů – jako se to děje např. v případě mezinárodního obchodu (toto umožňuje např. využití nástroje Aid for Trade, twinning/peer support, expertní pomoc).
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	
17.1 Posílit mobilizaci domácích zdrojů, mimo jiné prostřednictvím mezinárodní podpory rozvojovým zemím, ke zlepšení domácích kapacit pro výběr daní a dalších příjmů	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZV, MF
Analytický komentář Národní rozvoj, který se neopírá významně o domácí zdroje, může být těžko udržitelný: domácí zdroje přináší lepší reprezentaci domácích zájmů a menší závislost, tedy většinou větší dlouhodobost a odolnost rozvoje. Zdroje pro rozvoj nelze spatřovat jen ve veřejných zdrojích, ani jen ve finančních zdrojích, ale přijímaná interpretace tohoto podcíle se zaměřuje právě na kvantitu a kvalitu veřejných rozpočtů. Role ČR v naplňování tohoto cíle spočívá jednak v budování národních kapacit v rozvojových zemích (pomocí nástrojů ZRS, případně další bilaterální spolupráce příslušných orgánů státní správy, jako jsou MF či ČSÚ, ale také pomocí dohod o dvojím zdanění), jednak ve vytváření takových podmínek na globální úrovni, které by umožňovaly efektivnější výběr daní (a to jak v ČR, tak v ostatních zemích). Na unijní úrovni se tak ČR např. podílí na posilování kapacit partnerských zemí – mj. účastí na formulování politik vedoucích k mobilizaci zdrojů (nejnověji např. závěry rady k využívání rozpočtové podpory k posílení mobilizace domácích zdrojů partnerských zemí). Hlavním mezinárodním fórem, které se v současné chvíli zabývá reformou daňových standardů a pravidel na mezinárodní úrovni je Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) (viz iniciativa BEPS zmíněna v cíli 16.4). Česká republika se jakožto členská země těchto jednání účastní a iniciativu BEPS podporuje. I když tato iniciativa přišla s řadou pozitivních návrhů, které mohou zlepšit současný stav umožňující rozsáhlé obcházení daní, je třeba zdůraznit, že na schvalování nových standardů a pravidel se podílejí pouze členské státy. Většina rozvojových zemí zůstává tudíž z rozhodování vyloučena, byť jsou formou konzultací zapojeny do jednání. Jako alternativa, která velmi silně rezonovala například na Třetí mezinárodní konferenci o financování rozvoje v Addis Abebě a kterou prosazují rozvojové země, existuje návrh na vytvoření mezivládního orgánu pro daňové otázky pod záštitou OSN (např. reformou mandátu současného Výboru expertů pro mezinárodní spolupráci v daňových záležitostech OSN). Česká republika, podobně jako ostatní členské státy OECD a EU, tento návrh odmítá. Z hlediska významu, který efektivní výběr daní má pro mobilizaci vlastních zdrojů, jež se stal novým paradigmatem financování rozvoje vyplývajícím z Akční agendy z Addis Abeby a má přímou návaznost na SDGs, se však přesun této mezivládní agendy na globální úroveň jeví jako logický návrh. Česká republika v tomto směru prokazuje větší vstřícnost, než ostatní země (např. v Národní zprávě o implementaci SDGs s června 2017 se hlásí k podpoře prohloubení mezinárodní spolupráce v daňových otázkách v souvislosti s mobilizací vlastních zdrojů ze strany rozvojových zemí) a mohla by v tomto směru sehrát pozitivní úlohu. V rámci unijní daňové agendy ČR podniká kroky, které postupně zefektivňují výběr daní (např. implementace Anti-Tax Avoidance Directive) a další se			

připravují (zavedení veřejných rejstříků skutečných vlastníků či podávání účetních zpráv nadnárodních skupin podle zemí, <i>Country by Country Reporting</i> (CBCR), apod.). Lepší výměnu a přístup k daňovým informacím však ČR může poskytnout také v bilaterální rovině a umožnit tak lépe vybírat daně zejména rozvojovým státům (např. uzavřením bilaterálních smluv o výměně informací v rámci MCAA/CRS. Nicméně přístup rozvojových zemí do tohoto mechanismu OECD je omezen). V bilaterální rovině jsou právě míra zohledňování zájmů rozvojových států v oblasti výběru daní (např. smlouvy o zamezení dvojího zdanění), ale také míry demokratičnosti v oblasti přijímání vzájemných závazků oblastí, ve kterých má ČR, podobně jako mnohé další státy, značné rezervy. Zejména v kontextu Agendy 2030 (a potřeby jejího financování) je přitom zájem ČR na lepším výběru daní v ostatních zemích – a zejména těch rozvojových – evidentní. Nabízí se proto možnost renegociace smluv, které jsou pro partnerské země nevýhodné (s ohledem na např. posílení standardů transparentnosti), které by mohly být vhodně doplněné cíleným a efektivním posilováním kapacit na straně partnerů (např. doprovodným školením). Takové renegociace jsou přitom předmětem doporučení ze strany OECD. Prvním krokem v tomto směru by bylo provedení analýzy dopadů smluv o zamezení dvojího zdanění ČR na rozvojové země. Někteří čeští experti se v současnosti právě na posilování kapacit rozvojových zemí pro výběr daní podílí (např. zapojením do iniciativy OECD/UNDP „Tax Inspectors without borders“), ze strany ČR se však nejedná o tematickou prioritu, která by byla systematicky podporována. Relevantním nástrojem by v tomto směru mohl být také program české rozvojové spolupráce „Vysílání expertů (v rámci přenosu transformačních zkušeností)“. Na bilaterální rovině je také důležitým nástrojem zahraniční rozvojové spolupráce Transformační ekonomická a finanční spolupráce v gesci Ministerstva financí ČR v objemu cca. 3 mil. Kč. Jeho program realizovaný zejména formou přednášek a konzultací během studijních návštěv zahraničních partnerů v ČR na jejich žádost byly zaměřeny na oblasti řízení a kontroly veřejných financí, rozpočtový proces, programové rozpočtování, informační systémy státní pokladny, institucionální strukturu rezortu financí a podřízených složek, rozpočtové určení daní a fiskální decentralizaci, legislativu a praxi finančních trhů, spolupráci veřejného a soukromého sektoru, regulaci statutárního/externího auditu, metodiku a výkon interního auditu, mezinárodní účetní standardy a účetní výkaznictví států, zkušenosti ČR s přechodem na konvertibilní měnu a s privatizací bank, krizové řízení, mezinárodní ochranu investic, rozvojovou spolupráci v kontextu unijních a mezinárodních jednání (Agenda 2030 a SDGs), spolupráci s mezinárodním finančním institucemi, inovativní finanční nástroje EU, opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu, řízení lidských zdrojů a školení státních zaměstnanců. Většina témat tedy přímo či nepřímo přispívá k mobilizaci domácích zdrojů, případně lepšímu výkaznictví a monitoringu, zda veřejný rozpočet partnerských zemí přispívá k realizaci globálních cílů.
--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	Kompetence
17.2 Plně realizovat závazky rozvinutých zemí v rámci Oficiální rozvojové pomoci (ODA), včetně závazku mnoha vyspělých zemích poskytnout 0,7 procenta ODA/HND rozvojovým zemím a 0,15 až 0,20 procenta ODA/HND nejmeně rozvinutým zemím; poskytovatelé ODA by měli zvážit stanovení cíle poskytnout alespoň 0,20 procenta ODA/HND nejmeně rozvinutým zemím	ANO	NEDOSAŽEN	Vláda, MZV, MF
Analytický komentář Česká republika měla tradičně s naplňováním závazků, jež se nejčastěji vyjadřují podílem ODA na hrubém národním příjmu (HNP), problémy a rozvojová konstituce není dlouhodobě schopna dosáhnout zvýšené politické podpory pro navýšení rozpočtu – jakkoli jeho příprava je v gesci MZV a MF, ukazuje se, že pro výrazné navýšení je nutná politická vůle vlády jako celku a nejen jednotlivých resortů. Česká republika se v roce 2005 zavázala v EU jako další „nové“ členské státy k úsilí dosáhnout podílu ODA/HNP ve výši 0,33 % v roce konce platnosti Rozvojových cílů tisíciletí. Ve skutečnosti však v roce 2015 dosáhla pouze 0,115 %, tedy asi třetiny závazku – a to i s vědomím že většinu ODA tvoří příspěvek do rozpočtů EU, který závisí na výkonu ekonomiky a ne na vůli vlády prostředky rozvojovým zemím poskytnout – to ještě potřebné nárůsty v oblasti bilaterální pomoci. V roce 2016 byl závazek 0,33 % prodloužen o dalších 15 let platnosti Agendy 2030 a ve stejném roce dosáhl podíl ODA/HNP 0,14 % zejména kvůli nárůstu mimořádné humanitární pomoci v souvislosti s boji na Blízkém Východě a dočasně zvýšených nákladů na uprchlíky v souvislosti s evropskou migrační krizí. Česká republika nemá žádný plán pro dosažení 0,33 % v roce 2030 a střednědobý výhled ZRS na rok 2020 již počítá po mírném nárůstu dvoustranné pomoci opět se stagnací oproti roku 2019. Špatné výsledky ČR zároveň komplikují návaznost na dílčí podcíle, tedy 0,15 – 0,20 % pro nejmeně rozvinuté země. Na rozdíl od západního Balkánu a Východního sousedství EU nemá Česká republika pro působení v těchto zemích komparativní výhody – Česká republika nedosahuje tohoto dílčího cíle ani pro všechny rozvojové země. Relevance tohoto podcíle je velmi vysoká a vyžaduje vypracování vládní a nejen zahraničněpolitické strategie pro jeho dosažení či alespoň přiblížení se. Nenaplňování vlastních závazků navíc omezuje neformálně jednak rozhodovací vliv ČR v institucích Evropské unie i možnost podporovat naplňování jejího kolektivního závazku dosáhnout ODA/HNP ve výši 0,7 % v roce 2030, cíle, který byl pro vyspělé země doporučen již v 70. letech 20. století. Jakkoli tedy došlo v minulých letech k nárůstu podílu ODA/HNP, nelze dosažení cíle označit jako „částečné“, protože Česká republika není v současné době na dobré cestě (<i>on track</i>) k „plnému“ dosažení cíle, jak se v podcíli formulováno.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
17.3 Mobilizovat dodatečné finanční prostředky z různých zdrojů pro rozvojové státy	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZV, MPO
Analytický komentář Tradičním zdrojem finančních prostředků směřujících do rozvojových zemí jsou prostředky označované jako oficiální rozvojová pomoc – ODA (Official Development Assistance). Těmto zdrojům se podrobněji věnuje podcíl 17.2, jako indikátor ovšem figuruje také u podcíle 17.3. S mobilizací dodatečných finančních prostředků z různých zdrojů se tedy nicméně počítá také v rámci ODA. Z hlediska mobilizace dodatečných finančních prostředků nad rámec stávající ODA (a tedy současných nástrojů rozvojové spolupráce ČR) lze vzít v úvahu škálu zdrojů, které mají různý potenciální rozvojový dopad. Patří mezi ně např. remitence, filantropie či přímé zahraniční investice a využívání dalších soukromých zdrojů. Ty veřejné by pak měl zachycovat v OECD nově vyvíjený ukazatel celkové oficiální podpory pro udržitelný rozvoj TOSSD. Některé z nových zdrojů mají smíšený charakter – výdaje na podporu investic do rozvojových zemí, včetně tzv. blendingu, kombinují prostředky z veřejných a soukromých zdrojů. Tato oblast je pro ČR relevantní mimo jiné i ve světle nedávného přijetí Evropského plánu vnějších investic (EEIP), který se teritoriálně zaměřuje na země Afriky a Evropského sousedství. V ČR je ve fázi přípravy implementace (pro tento účel byla na MZV zřízena mezirezortní pracovní skupina). Jeho hlavním pilířem se má stát Evropský fond pro udržitelný rozvoj, který má s cílem mobilizace soukromého kapitálu pro účel investic propojovat různé zdroje financování: granty z veřejných prostředků s půjčkami se zárukami. Ze strany ČR se v tomto ohledu nabízí příležitost podpořit v unijních vyjednáváních takovou implementaci tohoto nástroje, která by zaručovala co nejpozitivnější dopad na udržitelný rozvoj v rozvojových státech – a zároveň co nejširší zapojení českých subjektů v praxi. Na národní úrovni má podle dostupných informací z MZV ČR ambici „výhledově disponovat vlastní rozvojovou finanční institucí, která se zapojí do financování udržitelného rozvoje“ (návrh relevantní kapitoly Strategie ZRS). Do takové podoby by měla v brzké době být transformována Českomoravská záruční a rozvojová banka a.s., která by měla umožnit zapojení soukromého kapitálu do investic podporujících udržitelný rozvoj v rozvojových státech (také viz podcíl 17.5). Mezinárodně stanoveným, i když z pohledu dopadu na udržitelný rozvoj ne nutně vhodně vypovídajícím, indikátorem pro tento podcíl, je také objem přímých zahraničních investic FDI (Foreign Direct Investment; pro ČR podle dat OECD v roce 2016: 984 mil. USD, což odpovídá 0.51 % HDP). Další potenciálně relevantní oblastí na národní úrovni je systém státní podpory a			

	financování exportu (zejména pojišťování nebo garantování exportních úvěrů – zajišťuje EGAP a přímé financování a refinancování úvěrů – zajišťuje ČEB). Ačkoliv se jedná primárně o nástroj sloužící českým ekonomickým zájmům, v kontextu Agendy 2030 nelze odhlédnout od dopadů těchto aktivit na ostatní země (také právě z hlediska mobilizace zdrojů mj. pro rozvojové státy), včetně těch rozvojových. V souvislosti s plánovanou reformou těchto institucí lze uvažovat o posílení pozitivního rozvojového dopadu těchto aktivit ČR za jejími hranicemi (nebo alespoň zmírnění těch negativních – EGAP např. omezil oficiální podporu exportu u projektů uhelných elektráren), či posílení jejich investičního rozměru způsobem, který by podporoval udržitelný rozvoj v rozvojových zemích. Zejména v případě otevření větších příležitostí k legální migraci do ČR, se kterými, alespoň v rovině strategických plánů, počítá na národní úrovni Strategie migrační politiky ČR a na unijní úrovni nový Partnerský rámec EU, by bylo možné za dodatečné finanční prostředky považovat také remittance plynoucí od cizinců pracujících v ČR do rozvojových států. Současný objem remitencí zasílaných z ČR je přibližně poloviční ve srovnání s objemem remitencí zasílaných do ČR (1,39 mld. USD oproti 2,69 mld. USD). Mezinárodně stanoveným indikátorem pro tento podcíl je objem remitencí plynoucích ze země jako podíl HDP – v případě ČR se podle dat Světové banky jedná o 1,45 %. Globální remittance putujících do rozvojových zemí mají tu výhodu, že jejich objem je větší než objem ODA a nejsou tolik náchylné výkyvům v globální ekonomice. Světová banka navíc očekává, že objem remitencí v roce 2017 globálně poroste o 3,2 % a v roce 2018 o 3,7 % (přičemž v některých regionech by růst mohl přesahovat 6 %). Zlevnění převodu remitencí, které je relevantní rovněž pro ČR, se věnuje podcíl 10.c (podle dat Světové banky průměrná cena převodu z ČR od r. 2012 klesá, ale dosahuje 9,03 % oproti cílovým 3 %). V souvislosti s proměnou pojetí globálního rozvoje – a posunem důrazu od ODA směrem k dalším, širším způsobům podpory udržitelného rozvoje z různých zdrojů – je třeba věnovat zvýšenou pozornost sledování tohoto vývoje v evropském a globálním kontextu a vyhodnocovat jejich význam pro české nástroje a politiky s rozvojovým dopadem a průběžně identifikovat příležitosti pro český příspěvek k udržitelnému rozvoji posílením expertních kapacit jak na vládní, tak nevládní úrovni. Celkové současné úsilí České republiky vede k hodnocení „částečného“ dosažení.
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	
17.4 Pomoci rozvojovým zemím při dosahování dlouhodobé dluhové udržitelnosti prostřednictvím koordinovaných politik zaměřených na podporu financování dluhu, oddlužení a restrukturalizaci dluhu dle potřeby, a zabývat se vnějším zadlužením silně zadlužených chudých zemí, aby se snížila jejich míra zadluženosti	ANO	ČÁSTEČNĚ	MF, MZV
Analytický komentář V příspěvcích k naplnění tohoto podcíle ČR vykazuje smíšené výsledky – v multilaterálních fórech některé iniciativy podpořila, jiné ne a v bilaterálních vztazích se zapojila do snah o oddlužení, i když ne ve všech případech. Podcíl 17.4 se zaměřuje především na tzv. těžce zadlužené chudé země (HIPC) – skupinu rozvojových zemí, které se kvůli své chudobě a předluženosti od roku 1996 kvalifikovaly pro zvláštní pomoc od Mezinárodního měnového fondu (MMF) a Světové banky. HIPC proto zároveň představuje i program oddlužení, do dnešního dne relativně úspěšný (v roce 2006 dosáhlo oddlužení 21 z původních 36 zemí, 3 nové přibyly) a v rámci svého členství podporovaný i ČR. Na mezinárodní úrovni je dále zadlužení jedním z hlavních pilířů tzv. agendy Financování pro rozvoj Montereyský konsensus (2002), který nicméně v tématu dlouhodobé dluhové udržitelnosti formuloval princip společné odpovědnosti dlužníků a věřitelů v oblasti prevence a řešení neudržitelných dluhových situací. Česká republika se k této deklaraci hlásí a odkazuje se k ní ve své Koncepci zahraniční rozvojové spolupráce, tento aspekt však nebyl v mezinárodní rovině doposud operacionalizován. V rámci aktivit UNCTAD vznikl soubor nezávazných principů odpovědného půjčování a poskytování úvěrů ze strany států (Principles on Promoting Responsible Sovereign Lending and Borrowing). Jedním z hlavních kroků, kterým by ČR mohla přispět k naplnění tohoto podcíle, je vyjádřit politickou podporu této agendě na mezinárodní úrovni a na národní úrovni zavést stálý mechanismus, který by zajistil dlouhodobé dodržování těchto principů ze strany států i soukromých věřitelů. Z hlediska hledání stálého mechanismu pro řešení vnějšího zadlužení států na mezinárodní úrovni, je pro ČR relevantní snaha o vytvoření multilaterálního právního rámce za účelem restrukturalizace dluhu. Tento návrh byl na půdě Valného shromáždění OSN přijat bez vyjádření podpory ze strany ČR (rezoluce 68/304 z 9. září 2014). Z hlediska dopadu dluhové neudržitelnosti na lidská práva tuto problematiku řeší také Rada pro lidská práva OSN, tato agenda je ze strany EU ovšem na půdě tohoto orgánu dlouhodobě oslabována. Česká republika nicméně od vstupu do EU odpustila část dluhu Kambodži a v této souvislosti použila část splátky na vázanou pomoc v řádu desítek milionů Kč. V současné době Česko eviduje další bilaterální dluhy zejména se zeměmi socialistické orientace během studené války. O jeho výši nejsou často dostupné veřejné informace, neboť se týká vojenských dodávek. Nicméně jedná se často o rozvojové země, které nejsou nakloněny mezinárodní spolupráci (KLDK, Kuba), anebo se staly státy křehkými (Libye).			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
17.5 Přijmout a realizovat režimy na podporu investic pro nejméně rozvinuté státy	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZV, MPO, MF
Analytický komentář České republiky se kromě podpory výše zmiňovaných mezinárodních finančních institucí nabízí možnost podpořit investice v nejméně rozvinutých státech využitím finančních nástrojů na národní a unijní úrovni. Jako dodatečné zdroje nad rámec oficiální rozvojové pomoci (ODA) jsou soukromé a „smíšené“ (<i>blended</i>) zdroje pro financování udržitelného rozvoje zásadní (příčemž význam soukromých a „smíšených“ investic se podle dostupných informací nejspíš významně promítne také do zahraniční rozvojové spolupráce na období po r. 2017). Vzhledem ke specifické povaze soukromých investic je třeba zajistit, aby charakter investic odpovídal charakteru problému, k jehož řešení přispívají a investice obecně podporovaly naplňování Agendy 2030. Na pomyslné škále investic mají své místo také smíšené zdroje, které mohou podpořit investice do oblastí, které by na čistě tržním principu nebyly realizovatelné (veřejné zdroje zde mají plnit funkci „katalyzátoru“ investic a napomáhat tak překlenutí investičních mezer v oblastech, kde je zapojení soukromého sektoru potenciálně přínosné), ale bez nichž se naplnění Agendy 2030 neobejde. Na druhém pólu pak můžeme najít soukromé investice fungující čistě na tržním principu. I u těch je třeba ve všech nástrojích, v souladu s duchem Agendy 2030 podpořit jejich proměnu směrem k posilování pozitivních rozvojových dopadů a neutralizaci těch negativních. Podle dostupných informací má ČR v plánu podporovat iniciativy EU i dalších mezinárodních organizací v oblasti mobilizace soukromého kapitálu a inovativního financování. Nejvýznamnějším nástrojem na unijní úrovni je v současnosti návrh Evropského nástroje vnějších investic (EEIP), který se teritoriálně zaměřuje na země Afriky a Evropského sousedství (konkrétně právě na nejméně rozvinuté země). Jeho hlavním pilířem se má stát Evropský fond pro udržitelný rozvoj, který má mobilizovat soukromý kapitál za účelem investic pomocí veřejných zdrojů, které mají fungovat jako stimul a multiplikátor soukromých zdrojů. ČR se aktivně podílí na vzniku tohoto režimu na podporu investic na unijní úrovni, a to jak účastí na formulaci základních dokumentů, tak např. příspěvky do relevantních finančních nástrojů. V tomto ohledu se ČR nabízí příležitost, podobně jako při nastavování nástrojů na národní úrovni, podpořit v unijních vyjednáváních takovou implementaci tohoto nástroje, která by zmíněná rizika minimalizovala a zaručovala co nejpozitivnější dopad na udržitelný rozvoj v partnerských státech. Tento nástroj je považován za dlouhodobý příspěvek k eliminaci „příčin migrace“ podporou udržitelného rozvoje. Nicméně přílišný důraz na migrační aspekt může pro realizaci Agendy 2030 představovat riziko spočívající v „ohýbání“ náplně rozvojové spolupráce od rozvojových priorit partnerských			

	zemí směrem ke krátkodobějším prioritám donorů či dopadech na teritoriální zacílení. Podle dostupných informací ČR plánuje větší zapojení soukromých investorů do udržitelného rozvoje také pomocí nástroje na národní úrovni, přičemž ambicí ČR je disponovat vlastní rozvojovou finanční institucí. Pokud má takový nástroj podpořit naplnění tohoto podcíle, je třeba, aby podporoval investice v nejméně rozvinutých státech.
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
17.6 Posílit spolupráci sever-jih, jih-jih, trojstrannou regionální a mezinárodní spolupráci v přístupu k vědě, technologiím a inovacím, a posílit sdílení znalostí za vzájemně dohodnutých podmínek, mimo jiné prostřednictvím lepší koordinace stávajících mechanismů, zejména na úrovni OSN, a prostřednictvím mechanismu mezinárodního zpřístupňování technologií	ČÁSTEČNĚ	NEDOSAZEN	MZV, ÚV
Analytický komentář Viz 9.b a 17.8, podcíl tvoří jejich průnik. Celková míra kombinovaného úsilí vede k hodnocení „nedosažen“ a „částečné“ aplikovatelnosti.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
17.7 Podporovat rozvoj, transfer a rozšiřování technologií šetrných k životnímu prostředí do rozvojových zemí za výhodných podmínek, včetně koncesí a preferenčních podmínek na základě vzájemných dohod	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZV, MŽP, MPO
Analytický komentář V rámci koncepce ZRS podpora technologií šetrných k životnímu prostředí není specifickou prioritou a není samostatně monitorována. Naplňování tohoto podcíle však podporují mnohé projekty v rámci bilaterální ZRS i skrze program zapojení soukromého sektoru do ZRS. Jejich rozsah je, ač z pohledu tohoto podcíle složitě vyčíslitelný, nezanedbatelný a v kontextu české ZRS má již své tradiční místo. Na národní úrovni by za účelem podpory tohoto cíle mohl být využit také program Aid for Trade. Vyjednávání výhodných obchodních podmínek spadá do Společné obchodní politiky EU, kterou ČR vyjednává na unijní úrovni. Specificky v kontextu globálních klimatických změn je role technologií zásadní jak v oblasti adaptace, tak mitigace (zmírňování dopadů). Důležitost rozvoje a transferu technologií potvrzuje také Pařížská dohoda (COP 21, 2015), přičemž zejména transfer technologií rozvojovým státům je významným, ale zároveň citlivým předmětem klimatických vyjednávání. Podepsáním Pařížské dohody se státy, včetně ČR, nicméně zavazují k podpoře rozvojových států v tomto směru. Ta by měla obnášet spolupráci na rozvoji a transferu v různých fázích technologického cyklu. V závislosti na využití financí může v tomto směru být za relevantní považována podpora Zeleného klimatického fondu a německé iniciativy Climate Finance Readiness Programme ze strany ČR (viz podcíl 13.b).			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	
17.8 Plně zprovoznit technologickou banku a mechanismy budování vědeckých, technologických a inovačních kapacit pro nejméně rozvinuté státy do roku 2017 rozšířit používání technologií, zejména informačních a komunikačních	NE		
	Analytický komentář Česká republika se aktivit vedoucích od roku 2011 směrem k založení Technologické banky pro nejméně rozvinuté země světa v Turecku neúčastnila a jako země Severu se slabým prakticky neexistujícím výzkumem a vývojem technologií specificky použitelných nejméně rozvinutými zeměmi světa nemá ani expertízu, kterou by k technologické bance, např. jejímu depozitáři licenci mohla přispět.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	
17.9 Posílit mezinárodní podporu pro realizaci efektivního a cíleného budování kapacit v rozvojových zemích na podporu národních plánů naplňování všech cílů udržitelného rozvoje, a to i prostřednictvím spolupráce sever-jih, jih-jih a trojstranné spolupráce	ČÁSTEČNÁ	ČÁSTEČNĚ	MZV
Analytický komentář Kapacity zahraniční rozvojové spolupráce pro trojstrannou spolupráci ČR např. ve formátu ČR-Čína/Indie-afričské země jsou velmi omezené a vedly by k tříštění již tak omezených prostředků. Česká republika ale může podporovat tento typ spolupráce a spolupráci Jih-Jih v Evropské unii a mezinárodních organizacích, protože rozvojové země mohou mít velmi relevantní know-how, avšak nikoli již prostředky pro jejich přenos do dalších rozvojových, zejména nejméně rozvinutých zemí. Vzhledem k tomu, že mnohé rozvojové země aktivní ve spolupráci Jih-Jih nemají bohaté zkušenosti s participativním, politicky otevřeným způsobem plánování (Čína, Indie, Turecko, země Zálivu), Česká republika by měla na úrovni vysílání expertů usilovat o to, aby její transformační zkušenosti a priority v rámci cíle č. 16 informovaly zásadní nárůst spolupráce Jih-Jih když ne přímo, tak podporou iniciativ občanské společnosti pro jejich watchdogové aktivity v rámci programu TRANS. K hodnocení „částečného“ naplňování vede podpora a účast České republiky na společném programování rozvojové spolupráce EU, tedy v rámci spolupráce Sever-Jih.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	
17.10 Podporovat univerzální, standardizovaný, otevřený, nediskriminační a spravedlivý multilaterální obchodní systém pod dohledem Světové obchodní organizace (WTO), a to i prostřednictvím závěrů vyjednávání v Rozvojové agendě WTO z Dauhá	ANO	ČÁSTEČNĚ	MPO, MZV
Analytický komentář Naplnění tohoto podcíle se dlouhodobě věnuje explicitně zmíněná Světová obchodní organizace (WTO), jíž je ČR členem, ale týká se i dalších aspektů obchodní politiky, jako jsou bilaterální či biregionální dohody o volném obchodu (BTAs jako EU-Indie, RTAs jako EU-MERCOSUR) či vyjednávání komplexnějších mezinárodních resp. regionálních smluv, které obchodní politiku zahrnují, např. Dohod o ekonomickém partnerství se zeměmi Afriky, Karibiku a Tichomoří (EPAs) v širším rámci Dohod z Cotonou. Regionální obchodní dohody se staly dominantním nástrojem liberalizace světového obchodu, poté co se kolem roku 2008 zastavila vyjednávání o dalším, tzv. rozvojovém kole liberalizace ve WTO (z Dauhá, 2001). Právě kompatibilita stále hustší sítě regionálních obchodních režimů a multilaterálního obchodního systému je důležitým tématem jak pro rozvojové země (které si tváří v tvář silnějším obchodním partnerům většinou nedokáží vyjednat stejně výhodné podmínky, jaké nabízí multilaterální systém), tak pro udržitelný ekonomický růst obecně (zvyšování či snižování mezinárodních standardů udržitelnosti) – zejména i s ohledem na význam mezinárodního obchodu pro generování zdrojů potřebných pro udržitelný rozvoj. Rozvojové kolo z Dauhá zkolabovalo především kvůli neshodě mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi mimo jiné na spravedlivé liberalizaci zemědělského obchodu, redukci průmyslových cel a netarifních bariér, liberalizaci služeb a nástrojích řešení obchodních sporů. Pokud má být podcíl 17.10 naplněn mj. prostřednictvím závěrů vyjednávání v Rozvojové agendě WTO z Dauhá, bude potřeba, aby členové WTO tyto neshody překlenuly a docílily společného řešení i v oblastech neshody. Od vstupu ČR do EU v souladu se zásadami společné obchodní politiky nevystupuje, ani nejedná samostatně; EU ve WTO a v rámci dalších jednání zastupuje Evropská komise. Česká republika se nicméně zapojuje do vyjednávání společného přístupu EU v rámci její Vnější činnosti; také vyjednávání Rozvojové agendy WTO z Dauhá může touto cestou ovlivnit.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	
17.11 Výrazně zvýšit vývoz rozvojových zemí, zejména s cílem zdvojnásobit podíl nejméně rozvinutých států na světovém vývozu do roku 2020	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZV, MPO
Analytický komentář Zvyšování kapacit rozvojových zemí pro vývoz se věnují instituce na národní i mezinárodní úrovni. Česká republika může k naplnění tohoto cíle přispět svojí rozvojovou (podporou konkrétních bilaterálních projektů ZRS formou B2B či Aid for Trade) i obchodní a investiční politikou (podporou otevřeného obchodního systému, viz podcíl 17.10). Odstraňování tarifních a zejména netarifních překážek ve světovém obchodu, a tedy také téma navyšování vývozu rozvojových zemí, je předmětem vyjednávání v rámci Rozvojové agendy WTO z Dauhá a vyjednávání dalších obchodních dohod. Vzhledem k tomu, že od vstupu ČR do EU v souladu se zásadami společné obchodní politiky nevystupuje, ani nejedná samostatně (EU ve WTO a v rámci dalších jednání zastupuje Evropská komise), je pro ČR tato agenda relevantní zejména v kontextu vyjednávání unijní politiky (vyjednáváním mandátů pro uzavírání obchodních dohod) a společných pozic pro vyjednávání, zejména na půdě WTO. ČR naplnění tohoto podcíle může ovlivnit také nástroji podpory a regulace obchodu na národní úrovni. V kontextu zahraničně obchodní politiky vývoz rozvojových zemí podporují systémy celních preferencí, v rámci nichž poskytují rozvinuté země zemím rozvojovým jednostranně zvýhodněný přístup na vlastní trhy (díky výjimce v pravidlech WTO), přičemž záměrem je možnost využití zvýšených výnosů z vývozu na podporu realizace vlastních rozvojových strategií. ČR může vývoz z rozvojových zemí podporovat na unijní úrovni – podporou uzavírání takových dohod ze strany EU nebo podporou těch opatření, která vývoz rozvojových zemí zvýší v rámci vyjednávání WTO. Na unijní úrovni je systém všeobecných celních preferencí zaveden pod zkratkou GSP, přičemž obchodní vztahy s rozvojovými zeměmi mohou spadat do jednoho ze tří režimů: obecného režimu „GSP“, speciálního pobídkového režimu pro udržitelný rozvoj a řádnou správu věcí veřejných „GSP+“ či zvláštní režim pro nejméně rozvinuté země <i>Everything but Arms</i> („EBA“, pro LDCs z hlediska exportů stále nejvýhodnější režim). Na unijní úrovni je v současnosti aktuální zejména vyjednávání agendy „post-Cotonou“ nahrazující Dohodu z Cotonou mezi zeměmi EU a 78 zeměmi z oblasti Afriky, Karibiku a Tichomoří (pro které je EU hlavním obchodním partnerem jak v oblasti dovozu, tak v oblasti vývozu), která vyprší v roce 2020. Otázkou je, zda hlavně v souvislosti s postupným uzavíráním dohod o ekonomickém partnerství (Economic Partnership Agreements, EPAs) kompatibilních s pravidly WTO – které již většina států těchto regionů s EU uzavřela – budou obchodní vztahy předmětem nové „post-Cotonou“ dohody a případně v jaké podobě. Relevantním nástrojem na bilaterální úrovni je v rámci české zahraniční rozvojové spolupráce program Aid for Trade, který si klade za cíl podporovat			

	partnerské země v jejich zapojení do mezinárodního obchodu. Vývoz rozvojových zemí mohou podpořit také projekty B2B, jehož cílem je rozvoj soukromého sektoru, aby byl konkurenceschopnější (mj. také na mezinárodních trzích). Vzhledem k tomu, že se jedná o nástroj ZRS, směřují projekty do států, mezi něž patří také LDCs (dle návrhu nové Strategie ZRS – prioritní: Etiopie, Kambodža, Zambie, specifické: Afghánistán) – jejichž poměr se snížením dosavadního počtu prioritních zemí, v souladu s důrazem Agendy 2030 na nejméně rozvinuté státy, zvýšil. Z hlediska dopadu ČR na naplnění tohoto cíle jsou nicméně patrně vlivnější nástroje na podporu rozvojových států a zejména LDCs v rámci obchodní a rozvojové politiky na unijní a multilaterální úrovni.
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	
17.12 Umožnit nejméně rozvinutým státům bezcelní a bezkvótový přístup na trhy v dlouhodobém měřítku, v souladu s rozhodnutími Světové obchodní organizace, mimo jiné zajištěním toho, že preferenční pravidla původu vztahující se na dovoz z nejméně rozvinutých států jsou transparentní a jednoduchá a přispívají k usnadnění přístupu na trhy	ANO	ČÁSTEČNĚ	MPO, MZV
Analytický komentář Vzhledem k existenci Společné obchodní politiky na unijní úrovni je pro ČR tato agenda relevantní zejména v souvislosti s vyjednáváním mandátů v oblasti zahraničně obchodní politiky a společných pozic pro vyjednávání na půdě WTO. Pro nejméně rozvinuté země je v kontextu Společné obchodní politiky EU pro tento podcíl nejrelevantnější možnost s EU obchodovat ve zvláštním – preferenčním režimu <i>Everything But Arms</i> (nejvýhodnější možné zacházení pro 49 LDCs v rámci Systému všeobecných celních preferencí, GSP), který od cel a kvót osvobozuje všechny dovozy do EU s výjimkou zbraní a střeliva. Pro pravidla obchodu EU je tedy relevantní zejména druhá část podcíle, která poukazuje na potřebu zjednodušit a ztransparentnit preferenční pravidla původu, a tím usnadnit přístup na trhy EU. Bezcelní a bezkvótový přístup LDCs na trhy mimo EU a nastavení preferenčních pravidel původu jsou předmětem vyjednávání v rámci WTO, resp. Rozvojové agendy WTO z Dauhá. ČR naplnění tohoto podcíle může podpořit vyjádřením politické podpory při vyjednáváním mandátů pro Evropskou komisi, což se ale neobejde bez zohlednění širšího kontextu vyjednávání. Bezcelní a bezkvótový přístup LDCs na trhy byl dohodnut na ministerské konferenci v Hong Kongu (2005) a jeho naplňování je nyní předmětem každoročního vyhodnocení ze strany Výboru pro obchod a rozvoj WTO. Preferenčních pravidla původu vztahující se na dovoz z LDCs nastavují státy (resp. v případě ČR na unijní úrovni Evropská komise). Na ministerské konferenci na Bali (2013) byly poprvé v historii dohodnuty zásady, které státy mohou ve svých obchodních vztazích s LDCs zohlednit; preferenční pravidla původu jsou na půdě WTO sdílána ve společné databázi a rovněž každoročně vyhodnocována příslušným výborem WTO.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
17.13 Posílit globální makroekonomickou stabilitu, mimo jiné prostřednictvím koordinace politik a jejich koherence	ANO	ČÁSTEČNĚ	MF
	Analytický komentář Globální makroekonomická stabilita se stala významným tématem udržitelného rozvoje zejména po globální finanční krizi 2008-2009, která v řadě zemí zpomalila či dokonce zvrátila naplňování zejména ekonomických a sociálních cílů. S výjimkou snahy o kvalitní makroekonomickou politiku na národní úrovni však jde o globální agendu. A netýká se pouze řízení inflace, ekonomického růstu či zaměstnanosti, ale také globálních obchodních nerovnováh, monetárních rizik (např. tzv. měnových válek) a finanční regulace. Pro Českou republiku coby středně velkou, otevřenou ekonomiku výrazně závislou na mezinárodním ekonomickém prostředí představuje důležitou agendu, kterou může ovlivnit skrze svůj hlas v příslušných mezinárodních finančních organizacích (MMF, Světová banka), především však skrze aktivní podíl na příslušných pozicích EU v dalších institucích tzv. mezinárodní finanční architektury, jako je Financial Stability Board (mj. místo vzniku BASEL III – dobrovolného regulatorního rámce pro kapitálovou přiměřenost bank), Bank for International Settlement, International Accounting Standards Board, či Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF, viz i podcíl 16.4), v rámci jednání skupiny G-20, či na půdě OECD.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	Kompetence
17.14 Podporovat soudržnost politik pro udržitelný rozvoj	ANO	NEDOSAŽEN	ÚV, MZV
Analytický komentář Koherence politik pro rozvoj patří mezi dlouhodobé cíle, zejména v EU a v OECD. Není cizí ani ČR – je mimo jiné zmíněna ve Strategii ZRS 2010-2017 a statutu Rady pro zahraniční rozvojovou spolupráci. ČRA pak podpořila několik projektů českých NNO, které usilovaly o větší koherenci. Existuje řada mechanismů státní správy, v nichž dochází ke koordinaci politik. Avšak koordinace se vesměs odehrává příliš pozdě (na vyšších úrovních státní správy, jako je výbor pro EU). Mimo resort MZV cíle rozvojové spolupráce nikdy nepatřily mezi dominantní a často jsou brány v potaz jen formálně či velmi okrajově. Nikdy neexistoval systém monitorování, analýzy a reportování o dopadech politik za hranicemi ČR. Ani snahy o tematické zaměření (např. na koherenci zemědělské a rozvojové politiky) nepřinesly výraznější výsledky. Přijetí Agendy 2030 však přineslo posun ve vnímání a příležitost soudržnost reálně zvýšit. Dnes již nejde o koherenci různých resortních politik pouze s cíli rozvojové spolupráce (PCD), ale o koherenci s mnohem širší škálou cílů udržitelného života (PCSD), jak ve vnějších, tak ve vnitřních politikách. Je zjevné, že institucionální mechanismy pro tento typ koherence musí: 1) zahrnovat celou vládu, 2) mít mandát a kapacity řešit konflikty a podporovat synergie, 3) zohledňovat dopady politik ex ante, v průběhu i ex post, 4) zapojovat nestátní aktéry a 5) posílit systémy monitoringu a reportingu. (OECD, Better Policies for Sustainable Development 2016 – A New Framework for Policy Coherence). Česká republika tak při plnění tohoto podcíle, pro něž žádá nové nastavení do 31. 12. 2018 i Usnesení vlády k Agendě 2030, může těžit z dobré institucionální základny pro udržitelný rozvoj: koordinačního mechanismu Rady vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR), Výboru pro EU (VEU) v kompetenci centrálního orgánu státní správy (Úřadu vlády) s příslušným analytickým a koordinačním útvarem (OUR) a zastoupením nestátních aktérů, z politického závazku a strategie v podobě Strategického rámce Česká republika 2030. Součástí jeho implementace by proto mělo být zřízení posledního chybějícího prvku: systému sledování a vyhodnocování dopadu politik na udržitelný rozvoj v ČR i za jejími hranicemi ve vazbě na cíle ČR2030 a A2030 (<i>policy gap analysis</i>) a následné posílení institucionální koordinace v prioritních oblastech již na nižších úrovních státní správy. Jakkoli je koordinační role na vládní úrovni klíčová pro naplňování PCSD, často je třeba některé nekoherence řešit uvnitř rezortů. Role Rady pro zahraniční rozvojovou spolupráci proto zůstává relevantní zejména pro koordinaci koherence mezi politikami, které zůstávají v kompetenci MZV (ZRS, lidskoprávní politika, ekonomická diplomacie, udělování exportních zbrojních licencí, stipendia apod.). Obdobně dochází k nesoudržným pozicím			

	např. v rámci MPO či MF, kde některé pozice k liberalizaci obchodu či finančních transakcí jsou v rozporu s pozicemi jiných odborů, které se zaobírají např. zhoršující se pozicí ČR v mezinárodním obchodním systému nebo odlivem daní z ČR.
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
17.15 Respektovat politiku jednotlivých států při zavádění a provádění politik pro vymýcení chudoby a udržitelný rozvoj	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZV, ÚV
Analytický komentář ČR se k principům vlastnictví rozvojového procesu rozvojovými zeměmi (<i>democratic ownership a leadership</i>), harmonizaci postupu donorů při přípravě programů i při dokládání výsledků, respektování rozvojových programů připravených rozvojovými zeměmi (<i>alignment</i>) a [vzájemné] odpovědnost[i] (<i>mutual accountability</i>) formulovaných v Pařížské deklaraci o efektivnosti pomoci (2005) hlásí ve své Koncepci zahraniční rozvojové spolupráce. Opírá se také o principy Akční agendy z Akkry (AAA, 2008), které prohlubují princip vlastnictví a kladou důraz na vlastní formulaci národních rozvojových strategií a využívání administrativních systémů partnerských zemí. Ve své Koncepci ZRS se ČR zavázala k rozvojové politice „vedené poptávkou ze strany partnerských zemí a jejich potřebami, které jsou zpravidla definované v národních rozvojových strategiích [...]“, která „akcent[uje] zapojení místních obyvatel (vlád, volených zástupců, organizací občanské společnosti) ve všech fázích projektového cyklu.“ Podle dostupných informací má ČR „posilování místního vlastnictví rozvojových politik v ZRS uplatňovat také v období po r. 2017. V kontextu bilaterální ZRS ČR tento podcíl naplňuje v kontextu multilaterální ZRS tento úkol v globálním měřítku stále představuje velkou výzvu. V širším smyslu je totiž zásadní zohledňovat rozvojové potřeby partnerských již zemí ji v rozhodován v multilaterálních fórech tak, aby realizace Agendy 2030 nebyla oslabena nedostatečným mandátem, či možnostmi zapojení partnerských zemí (zejména s ohledem na často specifické rozvojové potřeby rozvojových zemí). K tomu by přispěly takové reformy, které by posílily zapojení do rozhodován v mezinárodních institucích, a to zejména těch zemí, které jsou v současnosti podprezentované (z hlediska hlasovacích práv i kapacit), (viz podcíle 16.8 a 10.6). Vliv na zavádění a zejména provádění politik pro vymýcení chudoby a udržitelný rozvoj nicméně mají také další aktivity, které přesahují rámec ZRS. Významnou pozici mají vzhledem ke svému potenciálně zásadnímu dopadu zejména nástroje, které mohou významně ovlivnit ekonomickou situaci v partnerských zemích, ať už se jedná o instituce poskytující vývozní úvěry (ECAs, včetně institucí na národní úrovni), Evropskou investiční banku, evropský plán vnějších investic, Evropskou banku pro obnovu a rozvoj, skupinu Světové banky, či další nástroje, jejichž fungování má ČR možnost ovlivnit. Také domácí (či na unijní úrovni společné) politik s dopadem za hranicemi ČR mají vliv na schopnost států naplňovat vlastní rozvojové strategie, resp. je významně podřývat, viz koherence politik pro rozvoj (podcíl 17.14).			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnos v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/NEDOSAZEN	Kompetence
17.16 Posílit globální partnerství pro udržitelný rozvoj podporované mnohostranným partnerstvím ve prospěch mobilizace a sdílení znalostí, expertízy, technologií a finančních zdrojů na podporu dosažení cílů udržitelného rozvoje ve všech zemích, zejména rozvojových	ANO	ČÁSTEČNĚ	MZV
Analytický komentář Jední z hlavních principů strategie mnohostranné rozvojové spolupráce ČR na období 2013 – 2017 je princip partnerství. Snahou ČR je asistovat rozvojovým zemím překonat závislost na rozvojové pomoci a dále budovat rovnocenné partnerství pro rozvoj. Při budování partnerství se ČR dle své strategie mnohostranné spolupráce zaměřuje na rozvoj tzv. public-private Partnership (PPP), občanské společnosti a také na rozvoj partnerství mezi rozvojovými zeměmi navzájem v různých oblastech. V rámci strategie mnohostranné spolupráce však jde o průřezový princip, který konkrétně není monitorován, ani vyhodnocován. Program MZV transformační spolupráce se zaměřuje na sdílení české zkušenosti s transformací po roce 1989 a konkrétně se věnuje především rozvoji a transformaci občanské společnosti v rozvojových zemích. V rámci programu transformační spolupráce bylo podpořeno 69 projektů v celkové výši 59,56 mil. Kč. V rámci globální sady indikátorů k SDGs by tento cíl měl být monitorován pomocí indikátoru 17.16.1. – počet zemí vykazujících pokrok v efektivnosti rámce maonioringu multi-stakeholderového přístupu k plnění SDGs. Jde o šedý indikátor a zatím není jasné, jak jeho monitoring bude probíhat v praxi. Bez něj však není možné cíl komplexně vyhodnotit.			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/NEDOSAŽEN	
17.18 Do roku 2020 zvýšit podporu budování kapacit rozvojových zemí, včetně nejméně rozvinutých a malých ostrovních rozvojových států, k výraznému zvýšení dostupnosti vysoce kvalitních, aktuálních a spolehlivých údajů členěných podle příjmů, pohlaví, věku, rasy, etnického původu, migračního statutu, zdravotního postižení, geografické polohy a dalších relevantních charakteristik v národním kontextu	ANO	ČÁSTEČNĚ	ČSÚ, MZV
Analytický komentář Vedle zapojení do příslušných orgánů multilaterálních institucí (zejména EU, OECD, OSN) ČSÚ poskytuje technickou asistenci při rozvoji statistické služby v zahraničí, a to od roku 2005, zpravidla skrze projekty financované mezinárodními organizacemi, jimiž je ČR členem (na základě přímých dohod se statistickými úřady v přijímajících zemích nebo zapojením do projektů vedených jinými statistickými úřady či konzultačními společnostmi). Převážně se jedná o projekty financované z prostředků EU a Světové banky koordinované zahraničními partnery, které doplňují projekty realizované v rámci české ZRS. Za cenné know-how ČR lze v tomto ohledu považovat její transformační zkušenost, která vyžadovala zachycení významných společenských a ekonomických změn ve statistických údajích a přechod na mezinárodní statistické standardy (nezbytné pro mezinárodní srovnatelnost dat). To vyžadovalo zejména členství v mezinárodních organizacích (především v EU). Harmonizace statistických metod a srovnatelnost statistických dat je zároveň hlavní cílem statistické pomoci poskytované do zahraničí. ČR má zkušenost zejména s pomocí, která vychází z politik EU v rámci politiky rozšiřování EU a v rámci evropské politiky sousedství, ale pomoc poskytuje také do dalších států – přičemž důležitým principem technické asistence poskytované v zahraničí je princip spoluvlastnictví. Zapojení českých pracovníků do týmů technické asistence je mezinárodně žádané a představuje významnou přidanou hodnotu ze strany ČR. K cílenějšímu naplnění podcíle 17.18 by ze strany ČR přispěla větší orientace technické asistence na rozvojové, zejména nejméně rozvinuté a malé ostrovní rozvojové státy. ČR k tomuto podcíli může přispívat také vyjadřováním podpory pro budování kapacit těchto států na půdě mezinárodních organizací, jichž je členem – což se např. na půdě EU děje.			